

אגרת יוסף הצדיק

אשר שלח ליעקב אביו כאשר התורע אל אחיו במצרים ושלחם
עם עגלות להביא אותו מצרימה. בה יספו לפניו את אשר קרה
מיום אשר נמכר לישמעאלים על ידי אחיו, עד היותו משנה
למלך, וכל פרשה גדולתו בכל המדינה.

האגרת נמצאה זה עתה בבית עקד הספרים הגדול אישר
ברומא על קלף ישן נושן אשר עברו עליו יותר מאלפים שנה,
ונעתק ע"י הצדיק והישר אלחנן ביביגי זצ"ל.

יוסף הצדיקם בריעף

וואס ער האט געשיקט צו זיין פאטער יעקב נאך דעם וואס ער האט זיך געגעבען
צו ערקענגען צו זיינע ברודער, ער פערציילט אלעס וואס עס האט זיך מיט איהם
פאסירט פון דיא צייט וואס זיין האבען איהם אין גרוב אריין געווארפען ביז ער איז
געווארען פירשט אין מצרים.

ווארשא

בדפוס דובערוש מורש. נאלעווקי № 39

שנת תרס"ג לפ"ק

ИГЕРЕТЪ ЮСИФЪ ГАЦАДИКЪ

т. е. Письмо Юсифа своему отцу Якову

Издат. Б. Туршъ

ВАРШАВА 1902 Г.

ВЪ ТИПОГРАФИИ Б. ТУРША НАЛЕВКИ № 39.

ניתן להשיג את החוברת בטל: 054-8593989

אני יוסף בן אבי יעקב בן יצחק בן אברהם העברי 1

ידעתי אבי ידעתי, כי אמונתך החזקה הנטועה עמוק בלבך
המוקטר מנוער לאלהי העברים, וכל רעיוני מאמינים, כי ראשך
הנשוא תמיד להשוכן במרום, השליש והמושל היחיד בכל היקום,
והנני בטוח אבי מחמדי עמדת נפשי וכתר רוחי, כי כל מחשבותיך
הקשורות תמיד ביריעות שמים, ורואות בעינים בהירות כי לא יעשה
כל דבר קטן וגדול בין בים בין ביבשה בלא רצון וידעת אל אלהי
אבותיך הקדושים, אשר דבריהם נשמעים תמיד בשמי מרום וכל
מלאכי מעלה סרים לשמעתם, כל זאת תתן אמונה חזקה כברזל
בלבך הטהור להאמין כי לא מרוע לב בניך הקדושים מכרו אותי
ביד אנשים רעים כנחשים ומרים כעקרבאים, הזובחים ומקטירים דם
וחלב בניהם ובנותיהם לאליליהם והמון פסיליהם הכוזבים והמתועבים,
ובאשר הוציאו אחי אותי מן הבור וימסרו אותי ביד הישמעאלים
האדורים, נשאתי את עיני וצפיתי היטב בקמטי פניהם כפי חכמת
הברת הפנים אשר למדתני, וראיתי כי המון מלאכי שדי סובבים
אותם מכל עבר ופנה ואונסים אותם מאד למכור אותי ביד שנואי
נפשנו אלה ולמסור אותי מהרה בידם המגואלה תמיד בדם אדם,
ולוא היית גם אתה אבי מחמדי שמה במקומם אז היית אנוס למכרני
ברמעות אהבה ולמסור את פרי בטןך ביד עובדי אלילים הזובחים
בניהם לאלילי הבל, כי מי גבור אשר יוכל להדיח מפניו רצון שדי
כח כל הכחות והפץ הבורא מקור הגבורה, ולכן הנני בטוח כי לא
תקצוף מאומה ולא תכעוס גם מעט קט לא אתה ולא כל בני
משפחתך הנאהבים על אחי אשר זרו וימכרוני ביד זרים וימררו את
חיך בצער נמרץ ועצב גדול כזה אשר כחו עז להשים גבורת בן
תמותה כעפר ולהורידהו פתאום שאולה, ואם תאבה חלילה לקצוף
עליהם בעדי ובעד עצבונך, אנא אבקשך אבי אהובי ישון חיי
ואור עיני ואת כפות רגליך אנשק מרחוק בשטף דמעות כי תעצור
את כעסך בגללי, כי איננם אשמים בנבלה הגדולה הזאת אשר

נעשתה על ידם כי כן בקש מלך כל הארץ ומי יוכל לשנות רצונו.
 ודע אבי אהובי כי בכל עת שבתו בדרך שכול וגלמוד בבור
 והמון נחשים ועקרבים היו שבני, אשר עיני עששו מדי הבישי על
 מראיהם המעורר פחד וחרדת מות, נוכחתי לדעת כי ברצון אלהי
 העברים קרני אסון זה באביב ימי ועתידות אחרות נכונות לבוא
 עלי, כל הנחשים והעקרבים הרעבים אשר בבור לא נגעו בי לרעה
 ועוד עיניהם הפיקו לי בכל עת אותה רצון ואהבה, מדי נפלה עלי
 שנה סגרו את פיהם ולא השמיעו שריקותיהם וצפצופם לבל יעוררו
 אותי משנתי, פעם אחת נתן לי עקרב אחד מכה על כתפי, ופתאום
 נפלו עליו הנחשים בקצף נורא והרגוהו כרגע.

ומאד נפלאתי בדאותי השוקת הנחשים לשמוע מפי את
 הפלת אמי היקרה הישובנת בצל שדי אשר השמעתיה בבור בנגינות
 שונות עם בכי המרורים, ובלשונם לקקו את הדמעות הרבות אשר
 זרמי כגשם מעיני על הארץ, וגם זאת אשר למדהני לדעת ולהבין
 שיחות חיות וצפצוף העופות ורישמי תהלוכותיהם, הבנתי וידעתי
 שיחות הנחשים האכזרים אלה, וראיתי כי יחשבוני למלך אהוב
 ורצוי עליהם, ובכל עת ורגע צפצף נחש אל נחש ועקרב אל עקרב
 לבל יזיד אחד מהם להשליך עלי את עבסם ומררותם, וכלם יחד
 שמרוני מפני החיות הרעות אשר באו תמיד אל שפת הבור ויבקשו
 למרפני, פעם אחת הושיט הפיל הגדול את אפו הארוך תוך הבור
 ויפצעוהו הנחשים והעקרבים עדי, אדמה האדמה אשר תחת מדמו
 הרב וינס בחפזון גדול, פעם אחת צדה ארי גדול ונורא עם גוריו
 הפראים לרדת אלי הבורה, אך נחש אחד עמד לו לשמן וכרגע
 הוטת הוא וגוריו על ידו וכלם השקיטו רעבונם בבשרם וגם לי
 הושיטו נתח בשר לאכול, כל אחד מפראי מדבר אלה הראה לי
 פנים מלאים רשמי אהבה וידידות, ובפיו צפצף כמו יבקשני לסעד
 את לבי החלש בבשר הארי, ובראותם כי מאנתי למלא בקשתם,
 הביטו זה על זה בתמהון גדול ויתפלאו.

פעם אחת החל גשם חזק לרדת, וימהרו הנחשים לעשות
 גל עפר גבוה בתוך הבור, לבעבור אשב עליו בטח, והמים לא

יִרְטֹבוּנִי, וּבִשְׁבַתִּי עַל הַגֹּל הַזֶּה, רֵאִיתִי וְהִנֵּה רַחֵל אִמִּי, יְהִי זְכָרָה בְּרוּךְ, פּוֹרֶשֶׁת כִּנְפֵי זָהָב עַל פְּנֵי הַבּוֹר, וְעֵינֶיהָ וִידֶיהָ נִשְׁוֹאוֹת לַמָּרוֹם, כִּמוֹ מִבְקֶשֶׁת מִהַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמַי שָׁמַיִם, כִּי אֲנִצֵּל מִשְׁאוֹל וְאֲבִדּוֹן, וּבִרְאוֹתֵי תִּמּוֹנָתָהּ הַנִּפְלְאוֹה וּמִמַּעַל לָהּ יִרְחֹף הַמֶּלֶאךָ אֲשֶׁר הִרְאָה לִי אֶת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַחִי רָעוּ אֶת צֵאֲנָם, נִתְקַרְרוּ עֲצֻמוֹתַי כָּלָן, וְנִחְלִי דַמְעוֹת אֲדוֹמּוֹת כְּדָם זֶרְמוּ וְשִׁטְפוּ מַעֲיֵנִי, וְכִמְעַט נִפְחָה נִשְׁמַתִּי, אֶךְ בְּרִגְעִים אִיוֹמִים אֱלֹהִי, בָּאוּ אַחִי אֵל הַבּוֹר, וּבִרְאוֹתָם כִּי עוֹדֵנִי חַי, וְהִנְחָשִׁים וְהַעֲקָרִבִּים יִתְרוּעְעוּ אֹתִי בְּאַחִים נֶאֱמָנִים, הִשְׁתָּאוּ וְהִתְפִּלְאוּ עַד מְאֹד, אֲבָל בְּמִצּוֹת שְׂרֵי הַקָּשׁוּ עוֹד אֶת עֶרְפִּס, וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל תַּחֲנִתִּי, וְלֹא שָׁמוּ עֵין חֲמֵלָה עַל שִׁטְף דַּמְעוֹתַי אֲשֶׁר בִּכִּיתִי וְהִתִּיפַחְתִּי לִפְנֵיהֶם, כִּי לֹא יִמְרְדוּ אֶת זִקְנֶתְךָ אֲבִי מַחְמַדִּי, וְלֹא יִכְאִיבוּ אֶת בֶּשֶׂרְךָ, בְּזֹאת אֲשֶׁר יִתְנַכְּלוּ לְהַאֲבִידֵנִי בְּאֲבִיב יְמֵי מֵאֲרָץ הַחַיִּים, רֵאִיתִי אֲבִי יִקְרִי רֵאִיתִי, כִּי רַק אֱלֹהִים הַקָּשָׁה אֶת לִבָּם, וְרַק הוּא אֱלֹצֶסוֹ לְמַכְרֵנִי לְאוֹרַחַת יִשְׁמַעְאֵלִים אֲשֶׁר עֲבָרָה אֲנִי לִפְנֵיהֶם, חַיֵּשׁ מֵהָר הוּצִיאוּנִי מִן הַבּוֹר, וְכִשּׁוֹר לְטִבַּח מִכְרוּנִי לְסוֹחְרֵי אֲדָם אֱלֹהִי, הַאֲבוּרִים יוֹתֵר מִכָּל הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרִבִּים שְׂכָנֵי הַקּוֹדְמִים, רֵאִיתִי כִּי אַחִי אֵינָם תַּחַת מִמְשַׁלַּת לִבָּם, רַק יָד נִעְלָמָה אֲצַבֵּעַ אֵל רוֹדֶה וְנוֹהֶגֶת בָּם, וּמִי יוֹכֵל לְהִתְאַבֵּק עִם הַתְּקִיף מִמֶּנּוּ.

בְּאִשֶּׁר אֲסִרּוּנִי הִישְׁמַעְאֵלִים בַּחֲבָלִים עַל הַגִּמֶל, וְאֶךְ הִרְחִיקוּ צַעֲדִים לֹא רַבִּים מֵאֵהֵי, נִשְׁקַתִּי אֶת יְדֵיהֶם וְהִפְצַרְתִּי אוֹתָם בְּבִכֵּי תִמְרוּרִים, כִּי יִמְסְרוּנִי לִידֶךָ אֲבִי, וְהִבְטַחְתִּי אוֹתָם בְּאֱלֹהִי וּבִשְׁבוּעָה כִּי אַתָּה תִּשְׁקוֹל עַל יָדָם בְּעַדִּי אֶת כָּל הַוֶּנֶךְ וְכָל רִכּוּשְׁךָ עַד שְׂרוּךְ נִעְלֹךְ, אֶךְ הֵם שִׁחְקוּ לִעְנִי עַל דְּבָרֵי וְהַאֲטִימוּ אוֹנֵיהֶם מִשְׁמוּעַ בְּכָל הַדֶּרֶךְ הַגּוֹרָא אֶת אֲלִפֵּי רַבִּבוֹת אֲנַחוֹתֵי הַמִּרּוֹת כֹּלְעֵנָה וְרוֹשׁ, וְלֹא רָאוּ אֶת לַחֲיֵי הַרְטוּבִים בְּדַמְעוֹת רוֹתָחוֹת, כִּי אֲבוּרִים הֵמָּה מִנְּחָשִׁים הַשְׂרָפִים, וְדָם עוֹרֶקֶם הוּא דָם הִיעֲנִים הַטּוֹרְפִים אֲשֶׁר בְּמַדְבָּר, וּבְכָל זֹאת לֹא מִנְּעוּ אוֹכֵל מִצֵּי, לְבַל אֲאָבוֹר אֶת יַפִּי וּמִשְׁמֵן בִּשְׂרִי, וַיִּשִּׁיגוּ בְּעַדִּי כֶסֶף רַב מִהָאִישׁ אֲשֶׁר יִקְנֶה אוֹתִי לְעַבְדֵּי עוֹלָם.

הַיּוֹם חִלַּף הַלֵּךְ לוֹ וְהַלִּילָה הַפִּיל עָלַי תִּרְדֵּמָה עֲזָה עַד מְאֹד בִּשְׁבַתִּי אֲסוּר עַל הַגִּמֶל, וְאֲנִי רֵאִיתִי בַּחֲלוּמֵי וְהִנֵּה רַחֵל אִמִּי, יְהִי

זכר נשמתה הקדושה ברוך, יושבת על אגן השמש וקרני פניה מכהים ביפים את קרני השמש המזהירים אז בעצם תקפס, והיא תסדר בידיה את הכוכבים כמו מלים וקראתי מהם „בְּנֵי אֵל תִּקַּח בִּי אֱלֹהֵי הָעֵבְרִים עִמָּךְ". וכאשר החילותי לחלות את פניה כי תוציאני מהרה מחשבת האסון הזה, עלה הגמל על סלע גבוה וצור מכשול ויעירני משנתי, ואין קץ לדאבון נפשי אז.

ממרום עלי בעיני חמלה וכנפי חסדו פרושות על ראשי, נפל עליהם פחד גדול וייראו לנגוע בי לרעה, מאוד התפלאו גם מאד תמהו בראותם כי הגמל אשר הייתי אסור עליו יודע להת לי כבוד וידאג בכל עת לטובתי, פעם יעזוב את החברה ויובילני אל עץ הפוח כי אסעד לבי העיף בפריו הרענן, ופעם יובילני ישר אל פלג מים חיים כי אשכך צמאוני, גם הלך עמדי בכל הדרך במישרים כאם רחמניה את פרי בטנה, ובעת נשאתי עיני לשמים ושפתי תבענה שיח תפלה, עמד הגמל מלכת ולא הניע אחד מאבריו עדי כלותי את תפלתי, והישמעאלים בראותם זאת לא מלאם לבם הערל להאיץ בהגמל כי ילך הלאה, וגם הם חכו עלי בתמהון גדול מאד, מלבד ישמעאל אחד אשר הייתי בעיניו החשכות כמבשף וקוסם, ויצר לבו הרע לא נתנו להאמין, כי עיני אלהי העברים הגדול והנורא משוטטות בארץ אוכלת יושביה זאת, לשמור את הצדיקים הנוטרים ונוצרים ארחות צדקה ונתיבות יושר, ופעם אחת החל להשליך שקוצים על תפלת העברים, ויקלל את אברהם זקני על אשר שבר את פסלי תרח אביו, אך לא ארכה העת והנה קרני השמש אשר בערו כלפידים הלמו את עורקי מוחו ויפול מת על אבן הדרך, והישמעאלים אמרו כי אצבע אלהי העברים הוא.

וכאשר ראו הישמעאלים הארורים צאצאי הגר המצרית כי אל שדי עמדי וכרגע לא יסיר השגחתו ממני, אז החלו לשאול

ממני שאלות שונות בעניני הדת, בחנוני והבטיחוני הון ועושר וכל הענוגות החיים כי אחליף את דתי הקדושה בדתם הבזויה, ואני יראתי להתוכח עמם בענין זה פן אחרף את אליליהם בחפזי וסקלוני, בידעי כי נפשי מסורה בידם המגואלה בדם אדם ונקל להם להמיתני בכל עת. וצעיר אחד מהם התחיל להלל את אלילם ברגשי לבו, והנה פתאום נכשל הגמל אשר ישב עליו בצור מכשול ונפל אתו יחד על אבני נגף ונשברו עצמותיו וימת במכאובים נוראים, אז מלאני לבי לסתום ולהסום פי הישמעאלי אשר שאלני בגאווה, אם אלהי העברים אל אמת הוא מדוע לא יצילני מידם, למה לא ישלח מלאכו ללחום עמם בעדי ולהשיבני אליך אבי אהובי ועטרת ראשי. ואמרתי לו, אם אליכם אמת הוא מדוע לא הציל את שני אחיכם ממות בעת הללו ושבחו אותו בפני. ודברי אמת אלה הרתיחו עד למאד את דמו השטמא ובמקל אשר בידו הכני בלי חמלה עדי נשבר על כתפי, אך לא ארכו הרגעים והנה נחש גדול התנפל עליו ועל גמלו ויבקש להמיתו, אך אני מהרתי לו לעזרה והצלתי אותו ממות, אך עינו הישמאלית נקר הנחש במורשי פיו ונשאר בעל מום, אז פחד ויירא להרע לי עוד, ואך בזאת הכאיב את נפשי כי את הישמעאלי ההרוג חבש על גמלי ומדי שמתי עין על ראשו הפצוע ונלגלתו הנשבר הרגשתי כאב נמרץ בכל עורקי וכמעט נקפא כל דמי אשר נוזל בהם.

בה ישבתי על גמלי כרבע עת והנה פתאום חדל גמלי מלכת ^{אוצר החכמה} הלאה, הישמעאלים הכוהו בשומים בחמתם הבוערת כאש הכבשן והוא לא מש ממקומו, אך כאשר פרקו מעליו את הפגר החל ללכת כבראשונה, אז אמרו איש אל אחיו כי איש אלהים אנכי, ואחד מהם נתן עצתו להשיבני אליך אבי אהובי תחיה, אך האחרים הקשו ערפם ולא אבו שמוע עצתו הנאמנה.

וכאשר עבר גמלי בדרך אפרת הוביל אותי ישר אל קבורת רחל אמי, שמה ירדתי מעל הגמל בבכי תמרורים ושפכתי שיח בדמעות דותחות ואמרתי :

אמי! אמי רחמניה! עורי נא וקומי מרגבי קברך הבישי וראי צרת בנך אהובך אשר מפחת אותו בזרועות אהבה עזה אהבה גדולה ועצומה, קומי וראי אכזריות אחי איך מכרוני בעד כסף נמאס לזדים ארורים מנאצי יה' לעבר עולם והרחיקוני מצל אישך הנעלה קדוש עליון ^{היושב} שמה בערפלי זקנתו ואובד שארית כחו עלי, נשמתך הקדושה תעוף מהרה למרום לבקש לפני אדון הארץ לחנן ולחלות מאין הפוגות כי יסוך עלי באברת חמלתו כי רבה ולא יקרני אסון בדרכי זה.

הישמעאלים האיצו בי כי אעלה על הגמל ומאד היה צערי גדול להפרד מקבר אמי הקדושה אשר נפשה היתה כמו קשורה בנפשי, אך קול גערת האכזרים האלה הפריע אותי ונאנסתי לעלות על הגמל ולנסוע הלאה, ובכל אורך הדרך נשאתי את עיני על המקום אשר שמה נקברה עטרת ראשי עדי נעלם המקום הקדוש הזה מעיני, ונדרתי נדר אם יפדה אל שדי אותי מכף הישמעאלים ואשוב בשלום אליך אז אמהר לבנות בית אלהים על קבר אמי אשר הוא למרמס לרגל אדם ובהמה, ובפקודתי הנחתי על קברה אבן יפה מאד.

ויהי כבואי העירה והנה איש גבוה לקראתי לבוש אטון יקר, ויצו אותי לעמוד עם גמלי, וישאל את הישמעאלי ממי קנה עבד יפה תואר ^{אוצר החכמה} מראה כמוני, ויספר לו את כל הקורות אותי, וגם ספר לו את פלאי האותות אשר ראה בי בכל הדרך, ויתמה האיש

מאד, ויקנה אותי מיד הישמעאלים בעד שלשת אלפים אדרכונים, ^{אוצר החכמה} וזה הוא פוטיפר סרים פרעה אשר רבים מגדולי המלכות סרים עד עתה למשמעתו.

בבית הארון הזה הראיתי יום יום את כשרונותי בכל מלאכה ובכל עבודה, וכל דבר אשר עשיתי עמדה ההצלחה לימיני, והיה שבע רצון ממני ומכל מעשי עד למאד, עדי נפלאתי ותמהתי גם אני על הצלחתי הגבוהה מבינת בן המותה, והאמנתי כי התפלה אשר התפללתי על קבר אמי הישרה עלתה לרצון לפנייה והיא ^{נחיה 1234567} המליץ טוב בעדי בשפירי שהקים.

זליכה אשת אדוני בת שרים נכבדים רמי הטעלה, היא נתנה מחיר רב לציר מהולל אשר בחצר המלך כי יציר את תמונתי על לוח כסף יפה מאד, ותמונתי זאת תלויה עד היום על אחד מכותלי חדרה ההדר ויפה כחדר המלך, וסביב תמונתי עשתה זרי פרחים יקרים זמקלעות שושנים נחמדים משוזרים בלולאות תכלת אשר אפס כת בקסתי לתאר לפניך אבי אהובי את יפיה והדרה של תמונתי.

ואם אמנם כי השם עבד השפיל את רוחי עד מאד, וגם תאותי הגדולה ותשוקתי העזה לראות את הוד פניך דכאה את נפשי עד עפר, אך במחוני הגדול באל שדי הפיח רוח חיים בעצמותי להקשיב את הלמודים אשר ילמדו ההורים הגדולים את בני אדוני והשרשתי אותם עמוק עמוק בלבי הכואב, עדי מצאתי ידיעה רבה מאד בחכמת הרפואה ועשיתי רב חיל בחכמת מערכת הכוכבים, וכאשר נחלה איש בבית אדוני וכל הרופאים נלאו למצוא מזור

וטרופה למחלתו, נתתי אני את תרופתי והמחלה עברה מהרה ויקש
איתן מחליו.

¹²³⁴⁵⁶⁷זליכה גברת בית אדוני ואשת בריתו אשר תעור גם עיני
חכמים בקסם יפיה, היא נתנה בי עין אהבה עזה, ופעמים רבות
דברה על לבי, כי בדעתה להמית את בעלה ברעל ולהנשא לי
לאשה, גם נמתה שכמה להמיר דתה בדת העכרים ולהיות ישראלית
נאמנה, אך אני האטמתי אזני לקול תחנונה ונסיתי להוכיח אותה
על האולת הזאת, והודעתי לה את עונה הגדול לאלהים, והיא
מאנה להרגיע את רוח האותה אשר עשה פרעות בעורקיה ושמות
בקרבה. פעם אחת באתי אל חדר משכיתה לקול קריאתה אותי כי
אשיט לה גביע יין ואין איש בכל הבית מבלעדי, ובתתי בידה את
¹²³⁴⁵⁶⁷הגביע הפשה אותי בשתי ידיה כי אשכך את אש האותה אשר
התלקחה בקרבה עד למאד, והנחתי עד מהרה את בגדי בידיה
וברחתי בחפזון גדול החוצה, כי נדמה לי אין זקני הקדוש אברהם
ראש המאמינים פותח את הדלת בעדי לבעבור אחיש מפלט לי
ולא אפול בפח היצר, והיא צעקה בקול מר כמשוגעה כי חפצתי
לחלל כבודה ולבוא עליה בחזקה והיא הדפה אותי ממנה בכל
מאמצי כחה, ולקול צעקתה התאספו בעלה ועבדיה והכוני עד
אשר נשפך דמי כמים לעיניה, אסרוני אל עמוד עץ בחבלים ערום
בלי לבוש ואת בשרי דשו במוטות ברזל עדי נחר גרוני מכבי, ולא
אבין איך לא נפחה נפשי ונשארתי בחיים. ואחרי כן הובילתי
ערום ברחוב אל בית המשפט ושם דנוני להאסר במאסר קשה,
הלבישוני בגדים מתועבים ועבים כשקים והושיבוני בבור חושך
יחד עם אסירי המלך, אך מצאתי נוחם על צרותי בראותי כי כאשר
הרבו ליסרני נוספה גבורה בעצמותי עדי היה נקל לי לשבר גמילי
ברזל בידי.

¹²³⁴⁵⁶⁷פעם אחת נקראתי מבית האסורים לבוא אל אשת אדוני
לרפוא מחלתה, ובבואי אל חדרה לבוש בבגדי הסוהר ראיתי כי
דמעות אהבה נוזלות מעיניה, גם ראיתי כי מחלתה היא מחלת
אהבה אלי, וגם לחשה באזני כי תוכל להוציא אותי לחפשי אם

אאות לעשות בקשתה, ואני נתתי לה תרופה לרחוץ אותה במים קרים, ולא שמתני לבי לקול יצרה הרע הסואן בקרבה, והובילוני ביתה האסורים כבראשונה.

בין אסירי המלך היו שני אנשים ישרים ומלומדים, אחד היה ראש האופים אשר למלך והשני היה ראש שרי המשקה אשר למלך, ויהי כאשר הגישו למלך גביע יין ומעשה אופה נמצא זכוב ביין וצרעה במאפה, ובחרון אף המלך הובאו ביתה האסורים. האנשים האלה הלכו אתי כמו אחים ורעים באמרם כי אברהם זקני עשה פעם אחת חסד גדול עם אבותיהם, ויספרו לי את כל הקורות אותם בבית פרעה, גם ספרו לי את חלומותיהם אשר חלמו בלילה אחד. ראש שרי המשקה ספר לי חלומו כי ראה כמו בהקיץ, והנה שלשה שריגים יבשילו ענבים מלאים ומובים בגפן רענן וישחט את ינם הוך כוס המלך אשר בכפו, ופתרתי לו חלומו כי אחרי שלשה ימים יושב על משמרתו כבתחלה להיות שר המשקה בהיכל המלך, ובקשתי ממנו כי יזכיר גם אותי לטובה לפני המלך, ונשא נפשו בשבועה כי ימלא ברצון את בקשתי. ושר האופים בראותו כי האירו פני שר המשקה מהפתרון הטוב אשר נתתי על חלומו, התגבר על שנאתו הגדולה לאיש עברי ויספר לי את חלומו הרע אשר ראה איך על ראשו מונחים שלשה סלים וצפור אחד אוכל מעדני המלך אשר בסל העליון.

ואחרי נשבע לי שר האופה באלילו כי לא יבעוס עלי אם אפתור חלומו על פי האמת, פתרתי לו כי אחרי שלשה ימים יתלה במצות המלך על העץ ועוף השמים יאכל את בשרו, ולא ארכו הימים והנה היה כאשר פתרתי, שר המשקה שב אל משמרתו כבראשונה ושר האופה נתלה. אך שר המשקה שכח את הבטחתו לי ולא הזכירני לפני המלך כי פחד ויירא פן אשיג את גבולו בראותו כי ידיעתי במלאכתו גדולה מידיעתו פעמים רבות וגם הוכחתי לו פעם ושתיים את שגיאותיו הרבות במלאכה עמוקה והעשירה הזאת.

כה ישבתי במשמר בלא עצב ודאבון נפש יען לבי נבא לי עתידות טובות, אך יגון אחד היה כרקב בעצמותי ודכא את רוחי.

והוא גודל תשוקתי ועוצם תאותי אליך אבי מחמדי מאוד עיני וצבי עדיי, בידעי כי גם אתה תכסוף לדעת את שלומי ואת מצבי ואת מקום משכני, כי ימים רבים לא ידעתי את אשר עשו אחי עם כתנתי כי קרעוה ושבלוה בדם ואמרו לך כי חיה רעה אכלתני, ערמה כזו מעוררת קור וקפאון בלב השומע, פעמים רבות נדדה שנתי מעיני וראשי עלי כאופן עגלה מגודל תשוקתי להתענג בהור פניך, אך לאולת גדולה היא הראבה לאיש אם אין לו עצה נאמנה להיטיב את מעמדו.

ויהי כאשר שכב מלך מצרים על מנתו ראה בחלומו והנה הוא עומד על שפת היאור שיחור, להתפלל לפני התנין השוכב בו אשר הוא אלהי המצרים, וירא והנה מעומק מימיו תעלינה שבע פרות יפות ובריאות, ואחריהן עולות שנית שבע פרות רזות ודקות בשר ובלעו את הפרות הבריאות ומראיהן לא הוסיב מאומה, וייקץ משנתו והנה נפלה עליו שנית הרדמה עזה ויחלוס, והנה שבע שבלים דשנות ורעננות עולות בקנה אחד, ואחריהן צמחו עוד שבע שבלים דקות וריקות ובלעו את השבלים הרשנות, וייקץ בבוקר והנה החלומות האלה מפעמים כפעמונים במוחו וממרדים את רעיוניו הקלים. אז מהר לקרוא לפניו את כל חכמי מצרים וחרטומיה המלומדים וייזמדו לפניו ברעדה, ויספר באזניהם את שני חלומותיו בלב מלא עצב ודאגה. ויענו כלם פה אחד ויאמרו, כי שבע פרות הטובות רומזות כי יוליד באחרית הימים שבע בנות יפות, ושבע הפרות הרעות רומזות על פגעי המות אשר על ידיהם תרדנה הבנות האלה שאולה בחיי המלך, ושבע שבלים הטובות רומזות כי יבנה בארץ מצרים שבע ערים בצורות ויפות ושבע שבלים הרעות הן רומזות כי הערים האלה תחרבנה בחיי המלך.

והמלך לא שת לבו לפתרוניהם אלה והיו בעיניו כמתעתעים, וימהר לשלוח ולהביא לפניו עוד חכמים אחרים ויספר להם חלומותיו, והם פתרו אותם כמו החכמים הקודמים באין נגרע דבה, אז מלא המה עליהם באמרו כי החכמים הקודמים גלו את אזנם או בקשו מהם כי לא יבחנו את פתרוניהם פן יענשו על ידו הקשה. זיצו להעביר קול בכל מלכותו כי כל איש אשר יודע לפתור

הַלּוּמוֹת יִמְהַר לְהִתִּיצֵב לִפְנֵיו וְאִם לֹא יָבֹא יוֹמַת בַּחֲרָב לְעֵינֵי
 הַשֶּׁמֶשׁ, וְהָאִישׁ אֲשֶׁר פִּתְרוֹנוֹתָיו יִמְצְאוּ חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ יִמְלֹא הַמֶּלֶךְ
 כָּל מִשְׁאֲלוֹתָיו בְּרָצוֹן, אִזּוֹ הִתְאַסְּפוּ מִכָּל אֶפְסֵי הַבָּל אֲלֵפֵי חֲכָמִים
 חֲרָטוּמִּים וּמְכִשְׁפִּים וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְאֵתָם בָּאוּ הַמִּזֵּן שְׂרִים
 וְרוֹזְנִים לְשִׁמוֹעַ מִי מֵהֶם יִצְלַח בְּמִלְאֲכָתוֹ, מֵהֶם פָּתְרוּ וְאָמְרוּ כִּי
 שֶׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת רוֹמְזוֹת לְשֶׁבַע מַלְכִּים אֲשֶׁר יִמְלְכוּ עַל מִצְרַיִם
 מִצֶּאֱצָאֵי הַמֶּלֶךְ, וְשֶׁבַע פְּרוֹת הָרַעוֹת הֵם שֶׁבַע שְׂרִים עֲרִיצִים אֲשֶׁר
 יָקִים הַזִּמֶּן וְהֵם יִכְנִיעוּ אֶת הַמַּלְכִּים, וְשֶׁבַע שְׂבָלִים הַטּוֹבוֹת הֵם
 שֶׁבַע שְׂרִים נִכְבָּדִים אֲשֶׁר בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יִפְּלוּ בְּמִלְחָמָה בְּיַד שֶׁבַע
 שְׂרִים גְּבוּרִים וְחֻזְקִים מֵהֶם. וְרַבִּים מֵהֶם פָּתְרוּ כִּי שֶׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת
 רוֹמְזוֹת עַל כָּל הָעָרִים הַגְּדוֹלוֹת וְהַבְּצוּרוֹת אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְשֶׁבַע
 הַפְּרוֹת הָרַעוֹת הֵמָּה שֶׁבַעַת גּוֹיֵי כְּנָעַן אֲשֶׁר יִשְׁחִיתוּ אֶת שֶׁבַעַת
 הָעָרִים הָאֵלֶּה. וְשֶׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר נִבְלְעוּ בְּתוֹךְ שֶׁבַע
 שְׂבָלִים הָרַעוֹת רוֹמְזוֹת כִּי מִמִּשְׁלַת מִצְרַיִם תִּשׁוּב בְּיַד צֶאֱצָאֵיו
 כְּבָרָאשׁוֹנָה וְהַשְּׂרִים הָאֵלֶּה יִקְיָאוּ בְּלַעַם מִפִּיהֶם, וְחֲכָמִים אַחֲרֵיהֶם
 פָּתְרוּ וְאָמְרוּ כִּי שֶׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת רוֹמְזוֹת עַל שֶׁבַע מַלְכוּת
 אֲשֶׁר תֵּאֲרָשָׁנָה לְמֶלֶךְ בְּאַחֲרִית יָמָיו, וְשֶׁבַע פְּרוֹת הָרַעוֹת תִּגְדֹּנָה
 כִּי בַחַי הַמֶּלֶךְ תִּרְדָּנָה הַנְּשִׁים הָאֵלֶּה קֶבֶר, וְשֶׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטּוֹבוֹת
 עִם שֶׁבַע שְׂבָלִים הָרַעוֹת רוֹמְזוֹת עַל אַרְבַּעַת עֶשֶׂר בָּנִים אֲשֶׁר
 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְּלַקַּח בִּינֵיהֶם אִשׁ הַמִּלְחָמָה וְהַשֶּׁבַעַת הַחֲלָשִׁים
 יִכְנִיעוּ אֶת הַשֶּׁבַעַת הַגְּבוּרִים בַּחֲרָבָם הַקָּשָׁה. וְחֲכָמִים אַחֲרֵיהֶם אָמְרוּ
 כִּי שֶׁבַעַת בָּנָיו יִמִּיתוּ שֶׁבַעַת בָּנָיו הַנוֹלָדִים מֵהַפְּלָגְשִׁים וְאִזּוֹ יִתְעוֹרְרוּ
 שֶׁבַעַת שְׂרִים וַיְהָרְגוּ אֶת בָּנָיו עַל אֲשֶׁר שִׁפְכוּ דַּמִּי הַבָּנִים הַנִּקְיִים.
 הַמֶּלֶךְ שָׁמַע הַיָּטֵב אֶת כָּל פִּתְרוֹנוֹתֵיהֶם בְּאָזְנִים קְשׁוּבוֹת אֵךְ
 לֹא יִשְׂרוּ בְּעֵינָיו מֵאוֹמָה, וְעוֹד חָרָה אַפּוֹ בָּם עַד לְמָאֵד וּמִלְבַּד
 אֲשֶׁר הוֹצִיָּאָם מִלִּפְנֵי בְבוּשַׁת פָּנִים עוֹד הָעֶבֶר קוֹל בְּכָל אֶרֶץ
 מִצְרַיִם כִּי יִתֵּן רִשְׁיוֹן לְהַמִּית אֶת כָּל הַחֲרָטוּמִּים וְהַחֲכָמִים לְמִקְטָנָם
 וְעַד גְּדוֹלָם, וְשָׂרֵי הַטּוֹחִים אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ שָׁלְפוּ אֶת חַרְבוֹתֵיהֶם וַיְהָרְגוּ
 רַבִּים מֵהַחֲרָטוּמִּים וְהַחֲכָמִים.

וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שֶׁר הַמִּשְׁקִים וּשְׁמוֹ מִרְדּוּ וַיִּתִּיצֵב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 וַיֹּאמֶר: זֶה כְּשִׁנְתִּים יָמִים יֵצֵא הַקֶּצֶף עָלַי וְעַל שֶׁר הָאוֹפִים מֵאֵת פְּנֵי
 אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁכְּנוּ יַחַד בְּבֵית הָאֲסוּרִים, הִיָּה שֵׁם אֲתָנּוּ נֶעֱרַר עֲבָרִי

אחד עבד לפוטיפר שר הטבחים ושמו יוסף וישרת אותנו שמה, פעם אחת חלמנו אני ושר האופה חלום, ונספר לנער זה את חלומותינו ויפתר אותם בחכמה רבה, וכאשר פתר כן היה, ולכן עצתי כי יקרא המלך את הנער הזה היושב עוד בבית האסורים ובטח יפתור בצדק את החלומות אשר ימרו את חיי המלך.

המלך שמע את עצת מרוד זה ויצוה את הסרים למשמעתו לאמר: לכו אל בית האסורים בנחת והביאו מהרה לפני את הנער העברי יוסף, אך השמרו לכם לבל תבהלוהו פן יאבד תבונתו מרוב פחד ולא ידע למצוא הפתרון הנכון לחלומותי.

אוצר החכמה

וימהרו עבדי המלך ויבואו אלי אל בית האסורים והראו לי אהבה ורעות, ויגלחו את שערותי והחליפו את בגדי בבגדי חמדות וזהביאני ישר לפני המלך, והמלך ישב על כסא מלכותו בבגדי זהב והמון אבנים יקרות אשר כמעט עורו את עיני מהאור הגדול הנוצץ מהן, וגם הכסא אשר ישב עליו איך כח בשפתי ומה גם בקסתי לתאר את יפיו והודו, ולכסא הזה יש שבעים מדרגות, האיש אשר התיצב לפני המלך אם הוא שר נכבד ונשוא פנים בעיני המלך יש לו הרשיון לעלות על הכסא עד המדרגה השלישית ואחת והמלך ירד על המדרגה השלישית ושש ומדבר אתו, ואם הוא איש שפל לא יוכל לעלות רק שלש מדרגות והמלך עומד על המדרגה הרביעית ומדבר אתו, אך האיש אשר יודע לדבר בכל הלשונות יוכל לעלות על המדרגה השבעים, ויהי להמצרים חוק כי לא ימליכו עליהם איש אשר איננו יודע לדבר בכל הלשונות, ואני לא עליתי על הכסא רק עד המדרגה השלישית והמלך ירד על המדרגה הרביעית ויאמר אלי, יאתה יוסף חלומות שנים חלמתי וכל החכמים והחרטומים אינם יודעים את פתרוניהם הנאמנים, וכאשר שמעתי עליך כי חכם גדול אתה ונקל לך לפתור כל חלום על נכון לכן אספר לפניך את חלומותי והקשב אותם היטב בלי מגור ופחד, ויספר לי את החלומות אשר הזכרתי אותם לפניך אבי יקירי, וכאשר כלה המלך לדבר והנה רוח אלהים לבשה אותי והשיבותי לו, החלומות השנים אך חלום אחד המה, ואלהי השמים בקש להראות לעבדו המלך את העתידות החדשות אשר יחפוץ לעשות בעולמו, על שבע שנים תרמונה שבע הפרות הטובות ושבע שבלים המלאות וכן תרמונה שבע הפרות הרעות ושבע

שבלים הרעות על שבע שנים אחרות, שבע גדול יהיה שבע שנים בכל הארץ האדמה תוציא יבולה למכביר, אך השבע הגדול הזה ישבח בשבע שנות הרעב אשר תבאנה אחריהן, וזאת הראה אלהים למלך בשתי המונות בפרות ובשבלים לאות כי החלום יקיים מהרה. וראוי למלך גדול כמוך למלט ולהציל את נפש יושבי ארצך מעקת הרעב, כי תבחר לך איש חכם ונבון גדול היודע עניני המלכות והוא ינהיג את הארץ בכח ממשלתו ברשיונך, והפקידים אשר יסורו אל משמעתו יצברו התבואה בשנים הטובות תוך אוצרות המלך להיות למשמרת על השנים הרעות, ואז לא ימותו עבדיך ברעב והיתה להארץ הרוחה.

אז ענני המלך בעליצת נפש ויאמר, הן לי אות כי פתרוןך אמת, אז רוח אלהים החל לדבר בי, אשתך תלד לך בן אשר יעורר בקרבך שמחה גדולה, וכאשר יגיש מרחם אמו ימות בנך הבכור ותמצא לך נוחם בילד האחרון. וכאשר אמרתי כן היה, כי המלכה ילדה ביום ה' הוא בן אחד וישמח בו המלך מאד, והנה ביום ההוא מצאו עבדיו את בן בכורו שוכב מת ותהי צעקה גדולה בכל ארמון המלך, ובראות המלך כי בא האות והמופת אשר אמרתי לו, אז שלח ויאסוף אליו כל שריו והפרתמים הגדולים, ויספר להם את פתרונו אשר פתרתי את חלומי ואת האות אשר נתתי לו, ויצו אותם לבקש עצה ולמצוא תחבולות איך ללחום עם הרעב העתיד לבוא, גם בקש מהם כי יבחרו איש אשר חכמה רבה בלבו ויודע לכלכל את הענין הזה. גם הגיד להם את עצתי אשר יעצתי לו לאסוף התבואה בשנות השבע לאוצרות המלך ולהכין אוכל רב על שנות הרעב, והם הודו כי עצתי טובה היא עד מאד. אך באחרונה אמר להם המלך כי בדעתו לתת המשרה הזאת על שכמי בראותו כי אני איש אשר רוח אלהים בו, והם המרו את פיו באמרם כי חוק הוא בדת מצרים משנים רבות כי אין לעשות מלך ולא משנה למלך רק איש היודע לדבר בכל הלשונות, והמה חשבו כי לא אוכל לדבר רק בלשון עברית בלבד. המלך שלח להביא אותי לפניו שנית, ואני ישבתי אז בבור כי פוטיפר ראה כי אשתו אורבת כזאב לצוד אותי ברשתה, ובלילת העירני מלאך אלהים משנתי וילמדני לשונות רבות ויקרא את שמי

יְהוֹסֵף, וּכְבוֹאִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ נִבְהַלְתִּי בְּרֹאשֵׁי אֵיךְ הַשְּׂרִים מִבִּישִׁים
 עָלַי בַּחֲסֵה וּקְצָף גָּדוֹל, וְאֱלֹהֵי הָעִבְרִים חֹזֵק אֶת לִבִּי וּדְבַרְתִּי עִם
 הַמֶּלֶךְ בַּלְשׁוֹנוֹת שׁוֹנוֹת וְהֵעֵלְנִי עַל הַמַּדְרָגָה הַשְּׁבָעִים בְּכָבוֹד גָּדוֹל
 וּבִשְׂטָחָה רַבָּה וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּאֹזְנֵי הַשְּׂרִים הַגְּדוֹלִים, אַתָּה נָתַתְּ לִי
 עֲצָה יִשְׂרָאֵל לְהַפְקִיד עַל כָּל הַמַּדְיָנָה אִישׁ חָכָם אֲשֶׁר לוֹ בִּשְׂרוֹן
 גָּדוֹל לְהַצִּיל אֶת אֲנָשֵׁי אֶרֶץ מִאִיֶּמֶת הָרָעָב, לִכֵּן מִצֵּאתִי גַם אֲנִי
 עֲצָה טוֹבָה לְכַבֵּד בְּהַמְשָׁרָה הַזֹּאת בְּרֹאשֵׁי אֲנִי כִּי כָּל הַחֲכָמִים וְכָל
 הַחֲרָטוּמִּים אֲשֶׁר לִי הֵם כֹּאִין נִגְדָּךְ, וְשִׁמְךָ יִקְרָא צִפְנָת פִּעֲנָת, אַתָּה
 תְּהִיָּה מִשְׁנָה לְמַלְכוּתִי, אַתָּה תִּנְהַל אֶת כָּל שְׂרֵי בְּעֲצָתְךָ וְכָל
 הַמַּמְרָה אֶת מִצְוֹתֶיךָ יוֹמֶת כִּי רַק אֲנִי גָדוֹל מִמֶּךָ וְלֹא זֹלָתִי.
 הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת הַטְּבַעַת מֵעַל אֶצְבָּעוֹ וַיִּתְּנָה עַל אֶצְבָּעִי
 וַיְהַלְבִּישֵׁנִי בְּגָדֵי מַלְכוּת עַל רֹאשִׁי שֵׁם עֲמֶרֶת זָהָב וְעַל צוּאֲרֵי רִבִּיד
 זָהָב וּבִמְצוֹתוֹ הִרְכִּיבוּ אוֹתִי הַשְּׂרִים הַגְּדוֹלִים. בְּהַמְרַכְּבָה הַנוֹסַעַת נִכַּח
 מִרְכַּבַּת הַמֶּלֶךְ, וְאַחֲרַי כֵּן הוּשִׁיבוּנִי עַל סוּם יָקָר מִסּוּמֵי הַמֶּלֶךְ וּכְכָה
 הוֹלִיכוּנִי בִּרְחוּבוֹת מִצְרַיִם, וּבִמְצוֹת הַמֶּלֶךְ יֵצְאוּ לִקְרֹאתִי כָּל הַמּוֹמְרִים
 וְהַמִּנְגְּגִים בְּכָל כְּלֵי שִׁיר בַּבְּנוֹרוֹת וּבַנְּבָלִים וּבַמַּצְלָצִלִּים בְּתוֹפִים
 וּבַמַּחֲוֹלוֹת לְאַלְפִים, חֲמִשָּׁת אַלְפִים שְׁלוֹפֵי חֲרָבוֹת הֵלְכוּ לִפְנֵי וּמִיָּמִינִי
 עֲשָׂרִים אַלֶּף אִישׁ מִגְּדוֹלֵי הַמַּלְכוּת לְבוּשִׁים זָהָב וּמִשְׁמָאֵלֵי עֲשָׂרִים
 אַלֶּף פִּרְתָּמִים וְרוֹזְנִים, וְעַל הַגָּנוֹת וְהַמַּעֲקוֹת עָמְדוּ אַלְפֵי נָשִׁים וְנַעֲרוֹת
 וְהַשְּׁלִיכוּ עָלַי פִּרְחִים וְשׁוֹשְׁנִים, וּסְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הוֹלְכִים סְבִיבִי וּמִקְטָרִים
 בְּכָל הַדֶּרֶךְ בְּשָׁמִים יָקָרִים אֲשֶׁר רִיחָם הַטוֹב נִתְפֹּזֵר לְמִרְחֹק, וְעֲשָׂרִים
 אִישׁ הוֹלְכִים וּקוֹרְאִים בְּקוֹל גָּדוֹל כְּלִבְרִים הָאֱלֹהִים, רְאוּ אֶת הַחֲכָם
 הַזֶּה אֶת הַנְּבוֹן הַזֶּה אֶת הַפּוֹתֵר הַזֶּה אֲשֶׁר מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי מַלְכֵנוּ
 לְהִיּוֹת לוֹ לְמִשְׁנָה וּלְרֹאשׁ מִנְהִיגֵי מַלְכוּתוֹ, הַשְׁתַּחֲוּוּ כָּלֶם בְּכָבוֹד
 לִפְנֵי בַחִיר הַמֶּלֶךְ הַזֶּה כִּי כָבוֹד הַמֶּלֶךְ הַלּוֹי בְּכָבוֹדוֹ, וְכָל הָעוֹבֵר
 עַל זֹאת מוֹת יוֹמֶת. כָּל הָעָם הָרַב אֲשֶׁר עָמַד שֵׁם הַשְׁתַּחֲוָה אֶרְצָה
 לִפְנֵי בָּרַב כָּבוֹד וַחֲרָדַת מַלְכוּת וּבִינִיהֶם זָלִיכָה אִשְׁתִּי פוֹטִיפָר אֲשֶׁר
 עָלָה יָדָהּ יֹשְׁבֵתִי חָנָם בְּמֵאסָר קֶשֶׁה, וְקוֹל גָּדוֹל וְחֹזֶק נִשְׁמָע לְמִרְחֹק,
 יָחִי הַמֶּלֶךְ, יָחִי מִשְׁנָהוּ הַחֲדָשׁ, וְאֲנִי נִשְׁאֵאתִי אֶת עֵינֵי לְשָׁמַיִם וּבְרָגְשִׁי
 קוֹדֵשׁ בְּכִיתִי וְאָמַרְתִּי, לֹא לִי הַכָּבוֹד הַזֶּה רַק לָךְ אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים,
 אַתָּה תִּשִּׁים כְּתָר עַל רֹאשׁ עַבְדְּךָ עַבְרִי וּמִבּוֹר חוֹשֶׁךְ הָעֲלִית אֹתוֹ

למעלה רמה, מי פלל כזאת כי עשוק ורצוץ מוכה ונענה כמוני
 ישיג משרת משנה למלך וכל השרים הרמים והנשאים יכרעו לו
 ברך, לא לי הכבוד הזה לא לי בן המותה רק לך אלהי יעקב אבי.
 כל שרי המדך העבירו אותי בכל ארץ מצרים והראוני את
 כל אוצרות המלך הרבים והעצומים ואת כל עושר המלכות,
 ואחרי כן הביאוני שנית לפני המלך אשר קבלני באהבה וידידות
 ועליצת נפש, ויתן לי למתנה שדות וכרמים יקרים מאד, גם נתן
 לי אלף ככר זהב ושלשת אלפים ככרי כסף וכל אבני חפץ.
 וממחרת היום הוא צוה המלך להביא אלי מתנות שונות וכל
 אשר לא יקים את מצותו זאת תעבור חרב ^{אלי} צוארו. וימהרו
 השרים ויעשו במה גבוהה ברחוב המלך וכל איש מצרי הביא לי,
 זה גזם זהב וזה טבעת ועגילים וכל כלי שרת ועדי עדיים, ויהי
 כאשר תמו להביא, הביאו השרים את המתנות האלה אל אוצרותי
 אשר נתן לי המלך, וגם השרים כבדוני במתנות יקרות והגדילו
 את חגי בעיני המצרים בדרשותיהם אשר דרשו במקלות על
 חכמתי הגדולה.

אוצר חכמות

ופתאום שלח המלך אל פוטיפרע בן אחירם כהן און ויקח
 את בתו אסנת הקטנה ויתן אותה לי לאשה, והיא היתה נערה
 בתולה ויפה עד מאד ושכלה מזוקק ומצורף וחנה גדול בעיני
 כל רואיה. ומה אספר לך אבי אהובי את כל הכבוד אשר עשה
 לי המלך והמלכה וכל השרים והעם ביום חתונתי אתה, עדי נשמע
 בכל עבר ופנה כי חתונתי היתה יקרה ויפה כפלים מחתונת המלך
 עם המלכה, והנה פתאום עלה ראש הכהנים על המגדל ויאמר
 באוני אלפי מאמיניו: בלילה נראה אלי האליל הקדוש עם רבבות
 מלאכיו ויאמר לי כי שלח את צפנת פענח מצרימה לבעבור יגרש
 בחכמתו את המות האבזרי המבקש להתנפל על כל יושבי מצרים
 ולהמיתם ברעב בעת קצרה, ולכן תרעו להוקיר ולכבד את העברי
 הזה אשר הברכה והחיים יורדים לרגליו, את כל הגה אשר תצא
 מפיו תהיה חשובה ומרוצה לכל איש כמו יצאה מפי, וכל איש
 אשר ידבר עליו דבר רע גם בהיותו לבדו בחדרו ואין שומע, אני
 אדרוש מידו את כבודו ואיסרהו על חטאתו.

דברי ראש הכהנים אלה ירדו כחצים בלב כל המצריים
והוסיפו לכבדני כאיש אלהים, כרעו לפני רגלי ונשקו פעמי, את
בגדי הישנים והרעועים קנו השרים בכסף רב ולכבוד גדול נחשב
לכל שר אם נשא על גויתו בגד אשר כסה את בשרי, וגם המלך
הוסיף להאמין בדברי ראש הכהנים ויכבדני בתארי כבוד היותר
גדולים, ולבו לא מלאו להפוך את מוצא שפתי ולהשיב על דברי
בהאמינו כי אלילו נתן את הדברים האלה בפי, ויהן לי מאה
עבדים חרוצים לישרתני בביתי, ויבן למעני ארמון גדול ויקר לפני
חצר המלך ובו היכלים נחמדים חטובים מאלמוגים וארזים, ובו
העמיד למעני כסא זהב משובץ באלפי אבנים יקרות אשר כסא
המלך איננו יפה ממנו, ועל הכסא חרתו האמנים תבנית כל הערים
היפות במצרים ויאוריה הרבים אשר יפליאו כל עין רואה וצופה עליו.
אנכי יושב על הכסא הזה לא בגאווה כי לא לקרוץ מעפר
כמוני כל הכבוד הזה, רק לאדון כל הארץ הכבוד ולא לאדם
אשר אחריתו לרדת קבר, וכל מחשבותי היו תמיד למצוא תחבולה
להטיב את מצב משפחתי ולמצוא מנוחה לאחי בני עמי לבל
יוסיפו מנדיהם להרע להם, ויען כי שנאתי את הכבוד לכן כל
עבדי פרעה ושריו וכל יושבי מצרים למקטן ועד גדול אהבו אותי
עד מאוד, תמונתני נמכרה לאלפי אלפים, הנשים העשירות והשרות
והרוזנות בכל עיר ועיר נשאו את תמונת פני משובצה בתוך
הרביד אשר נשאו על צוארם, ולי נתן המלך ארבעים אלף ושע
מאות אנשי מלחמה גבורי כח, ויהן להם המלך סגינים ושריונים
ורמחים וחרבות ואבני קלע וכל כלי קרב.

בימים ההם לחמו אנשי תרשיש עם הישמעאלים מלחמה
גדולה ונוראה טאד עדי נכנעו הישמעאלים המעטים מפני בני
תרשיש הרבים והעצומים, וישלחו שרי ישמעאל וזקניהם בקשתם
אל פרעה מלך מצרים לאמר, אנא רחם עלינו האובדים ושלח שרי
צבאותיך לעזור לנו ונערוך קרב יחדו באנשי תרשיש אשר צדונו
ברשתם ומבקשים להמיתנו בחרב ודם. וכאשר שמעתי מפי המלך
את בקשתם אז אמרתי כי אני חפץ לצאת בראש הצבא ולעזור
לישמעאלים ולהצילם מיד שונאיהם האכזרים, וישלח פרעה אתי

את המון גבוריו וכל חילו והלכנו כולנו לארץ החוילה לבני ישמעאל ולהצילם מכף אנשי תרשיש העריצים, וההצלחה עמדה גם אז לימיני והביתי את אנשי תרשיש לפי חרב ולכדתי את כל ארצם והושבתי בה את הישמעאלים בטח, וכל אנשי תרשיש הנותרים נסו על נפשם ויבואו מבוהלים ומוכים ומשוגעים בגבולות אנשי יון אחיהם, ואני שבתי מצרימה עם כל אנשי הצבא ולא נפקד מכולם גם איש וסוס אחד, והמלך עם כל שריו נסעו לקראתי בכבוד גדול מאד וינשקו על לחיי שבע פעמים לאות כי נפשו קשורה בנפשי.

ויהי בשנה השנית למלכי החלה האדמה להצמיח תבואה למכביר ושובע גדול היה שבע שנים בכל ארץ מצרים עדי צמחה גם אדמה מלחה יבול רב, כאשר פתרתי חלום פרעה, אז מהרתי והפקדתי פקידים רבים ויקבצו את כל תבואות השנים האלה ויצברו בר רב מאד מאד ויביאו באוצרותי הרבים, כל התבואה אשר הביאו אלי צויתי לטמנה עם השבלים ולכסותה עם העפר אשר בשרה ^{הוא} אשר צמחה בו לבל תרקב. וכן עשיתי בכל שנה ושנה ואספוני בר רב כחול הים ואין מספר להמון אוצרותי אשר צויתי להכין, וכל יושבי מצרים מהרו גם הם לאסוף אוכל באוצרותיהם הרבים, אך לא עשו כמוני כי לא כסו אותו בעפר ^{הוא} אשר הצמח צמח בו ונרקב מהרה, ולו ידעתי כי לא עשו זאת אז שלחתי להודיע להם איך יעשו ואיך יטמינו את תבואותיהם, בזכרי את אשר למדתני אבי להיות יריד ורע לכל אדם גם להעובד אלילים כוזבים, ומצוה לרחם עליו כי נפשו חלטה במחלת אמונה כוזבת כאשר יחלה הגו במחלה מן המחלות השונות, ואברהם זקני חם על אביו ומשפחתו אשר כחשו באלהי העברים ויעבדו לאלילים מתועבים ובזוים.

ואסנת אשתי ילדה לי שני בנים את הבכור קראתי בשם מנשה ואת השני בשם אפרים, את הבנים היפים האלה למדתי חכמות רבות ומדעים שונים וכל השרים ואנשי היכל המלך מהללים אותם עד מאד, והם תולכים בדרכי זקני אברהם העברי ורחוקים מאמונת האלילים הקדושים בעיני המצרים, ושתי תמונות פני בני

תלויות בחדר הטלך, ושתי פעמים בכל שבוע הרשיון להם לבא לפני הטלך כי ישתעשע אהם בכל חכמה ומדע, ולא אנה להם גם פעם אחת לשוב לבית המלך בלי מתנות יקרות מהמלכה אשר היא גם היא תאהב אותם מאד, ואני אכטח באלהים כי כאשר תשים עיניך עליהם תראה כי לגדולות רבות נוצרו בעולם.

ויהי כאשר תמו שבע שנת השבע בארץ החלו שבע שנות הרעב להראות את ממשלתם הרעה והמרה בארץ מצרים, וכאשר פתחו המצרים את אוצרותיהם גבהלו ורעדה גדולה ונוראה אחזתם בראותם כי הבר אשר טמנו נבאש וירם תולעים ואין לעשות ממנו אוכל, ויבואו לפני המלך בבכי תמרורים הם ונשיהם ובניהם כי הרעב היה בוער בקרבם כאש ורבים מהם היו נפוחי רעב מגודל צרתם, ויאמרו בדמעות, מלכנו היקר, רחם נא על עבדיך הגאמנים בברית מלכותך ותן לנו גם לחם יבש ונקודים ולא נמות לעיניך בזלעפות רעב, למה יגרע חלקנו מהסוסים אשר בארוחך אשר תתן הבן ומספוא להחיותם בכל עת. והמלך השיב להם, למה תעתירו אותי הלא אתם אשמים בזה יען לא שמעתם לעצת צפנת פענח אשר יעץ לצבור אוכל בשבע שנות שבע. ויענו האומללים את המלך, כל אשר דבר החכם הזה עשינו ואספנו כל תבואת שדותינו בשנות השבע באוצרותינו, ועתה כאשר פתחנו אותם ראינו כי שברנו גדול מני ים וכל התבואה היתה לברות לשני התולעים אשר פרו וישרצו לרוב בכל גבולינו ואין לאכלם. אז אמר להם המלך, אל תגזלו את עתותי היקרות לי מכל הזון ומהרו ולכו אל צפנת פענח וכל אשר יאמר לכם תעשו ואל תפילו דבר קטן מהדברים אשר יוציא מפיו.

האומללים ומוכי רעב אלה באו אלי בשברון לבם ויתחננו אלי לאמר, צפנת פענח, המלך אמר אלינו כי נבוא ונתיצב לפניך אדון נעלה ונשגב כי תציל אותנו ממות הרעב הקשה מכל מיני מות השולטים בעולם, אנחנו שמענו לעצתך היקרה ואספנו בשבע שנות השבע את כל תבואת שדותינו תוך המון אוצרותינו לבעבור יהיה לנו אוכל למשמרת בשנות הרעב האלה, והנה כאשר פתחנו אותם פלצות אחזתנו בראותנו כי לא יצלחו

לאוכל כי התולעים הבאישו אותם עד מאד עדי יתרחקו גם העופות מהם. ובשמעי את תחנוניהם היוצאות ממעמקי לבבם הנשבר צויתי להפקידים הרבים אשר לי לפתוח את כל אוצרות המלכות אשר במצרים כי יבואו כל המצרים לקנות להם אוכל במחיר כסף, והם באים מכל קצות הארץ לאלפים ולרבבות לקנות אוכל וכמעט אפס מקום נאמן ובטוח לשמור בו את הכסף הרב והעצום אשר אספתי עד עתה.

גם יושבי ארץ פלשתים וכנען ועבר הירדן ובני קדם ויהר המדינות הקרובות והרחוקות נפלו כמעט שדודים לפני הרעב החזק אשר התגבר בארצותיהם ויבואו גם המה בפנים ירוקים מצרימה לקנות בר ולהשיב נפש אחיהם הנתמוגגים ברעב, והביאו מחירו זהב וכסף וכלים יקרים לרוב, והכהנים יעצו למלך לבל ימכור אוכל רק לבני דתו בלבד והנכרים הבאים לקנות בר לא תמלא בקשתם רק אם ימירו דתם בדת מצרים, אך המלך שלח את הכהנים אלי ואני גֵּעַרתי בם בחרון אפי והוכחתי אותם לדעת כי כל איש נבון וחכם אשר לא יחמול על כל איש יהיה בן דתו או בן דת אחרת הוא שפל וגבוה מחיות מרף ופראי מדבר, גם הוכחתי להם לדעת כי האנשים אשר יקבלו עליהם דת מצרים באונם עוד ישחיתו את דת מצרים וישחירו את פניה עד מאד בתהלוכותיהם הזרות והנולדים על ברכי הדת המצרימית יתקלקלו על ידם, והמלך היה מנענע בראשו על דברי לאות כי הצדק אתי והכהנים יצאו ממני בבושת פנים.

לבי אמר לי כי הרעב החזק יביא גם את אחי אלי מצרימה, כי לא תהי' להם עצה אחרת למצוא להם אוכל רק לקנות בר מאוצרות המלך, אז מהרתי לצות לבל הפקידים הסרים למשמעתי כי יודיעו בכל הערים והמדינות לאמור בשם המלך, כי כל איש אשר יאבה לקנות בר במצרים לא ישלח רק את בניו ולא את עבדיו, וכל איש מצרי או כנעני אשר ימכור את התבואה אשר קנה במצרים יהרג לעיני השמש כי אין לו הרשיון רק לקנות מאתנו בר רק להחיות אותו ואת ביתו ולא לזרים, וכל איש לא ינהג רק את בהמתו בלבד ואם ינהג שתיים או שלש יתלה על העץ, ואני נתתי שומרים נאמנים בכל שערי מצרים וצויהם

לאמר, כל הבא לקנות בר אל יכנום העירה בטרם תרשמו את שמו ושם אביו ואבי אביו, ובכל ערב אחר תסגרו את השערים תשלחו אלי הרשימות האלה לבעבור אדע שמות כל הבאים. ויבואו מכל אפכי ארץ אלפי רעבים לקנות אוכל וכל הפקידים שמרו כאישון עינם את אשר צויתי להם, ויהי בערב והנה שמות אחי העשרה רשומים בתעודת השוערים וראיתי כל אחד מאחי בא דרך שער אחד, אז צויתי עד מהרה לסגור את כל אוצרות התבואה אשר היו פתוחים עד כה לקונים, ולא השארתי רק אוצר אחד פתוח למכור ממנו בלבד את הבר, וכל הפקידים עשו כאשר צויתי ויסגרו עד מהרה את כל האוצרות הרבים ולא השאירו רק אוצר אחד פתוח, ונתתי את שמות אחי להפקיד אשר על האוצר ההוא ואמרתי לו כי כל הבא לקנות בר ישאל תחלה על שמו ואם יגיע לשמות האנשים האלה ימהר לשלחם אלי כלם, גם שלחתי מרגלי חרש והם הכירו את עשרת אחי וספרו לי, כי הלכו לכל בתי הזונות ואמרו כי זה שנים אחדות מכרו את אחיהם ועתה יבקשו לתת מחיר גדול בעדו, וסוכן האוצר חפש מדי ערב את שמות אחי ולא מצאם, אז צויתי להמרגלים כי יביאו לפני את האנשים ההם ויביאום לפני וישתחוו לי אפים ארצה, ואני ישבתי אז בהיכל כבודי על כסא זהב לבוש בויץ וארגמן ועל ראשי עמרת זהב גדולה וסביבי ישבו שרים גדולים ונשאים לבושים אמוני מצרים היקרים, ואחי לא הכירו אותי ולא עלה על דעתם כי אחיהם אשר מכרוהו לעבד עולם לישמעאלים הוא ישב על כסא מלכות רם ונשא וימשול בכל ארץ מצרים, וראיתי כל ידיהם ורגליהם מתנועעים מגודל פחדם ויראתם ממני.

אז שאלתי אותם, מאין באתם מצרימה, ויענו כלם, מארץ כנען לקנות תבואה ללחום עם מר המות ולגרש ממנו הרעב החזק, כי אין מקום למצוא בר רק במצרים. ושאלתם שנית, אם באתם רק לשבור אוכל להחיות את נפשכם כאשר תאמרו הגידו לי למה לא באתם בשער אחד רק בעשרה שערים הלא זה אות כי לרגל ולחפור את ארצי באתם ולא לקנות תבואה, רעדה גדולה אחזה

אותם וכמעט נתעלפו משאלתי זאת ויאמרו, חלילה לעבדיך לעשות
גבלה כזאת לא מרגלים היינו ולא מרגלים נהיה לעולם ורא באנו
הנה רק לקנות אוכל ולהנצל מן המות המר והאיום, אנחנו עשרה
אחים בני אב אחד המתגורר בארץ כנען, והוא איש זקן אשר רוח
אלהים תמיד בו, והוא צוה אותנו כי לא נבוא העירה בשער אחד לבל
יתביננו יושבי העיר עלינו. והשבתי להם בגערה, הוא אות נאמן
כי מרגלים ותורים אתם ובגלל זאת באתם בעשרה שערי העיר
לראות את כל מבואיה ומוצאיה, וגם כל הבא לקנות אוכל ימהר
לקנות ולשוב למקומו ואתם לא כן עשיתם, זה שלשת ימים
תהמהמהו פה וגם בבתי הזונות הייתם ותבואה עדן לא קניתם.
דברי אלה הרתיחו את הדם הקדוש הדופק בעורקיהם ויאמרו אלי
בזרם דמעות, חלילה, אנחנו שנים עשר אחים בני יעקב בן יצחק
בן העברי המהולל אברהם, אחינו הקטן הוא עתה עם אבינו
בארץ כנען כי לא יכולנו לקחת אותו עמנו לבעבור ישרת את
אביו החלש עד מאד, ואח אחד נאבד מאתנו ונלך זה שלשה
ימים בכל מסתרי מצרים לבקשהו לכן באנו גם בבתי הזונות יען
חשבנו פן צדוהו או קנוהו הזונות כי היה יפה תאר ויפה מראה
עד מאד, ומדי נזכור אנחנו את שמו נשפוך דמעות כמים כי
אהבתנו אליו גדלה מהכיל וגם לוא יראהו אבינו או נחיה את רוחו
ונרפא את פצעי לבבו הנשבר בקרבו מעת נאבד מאתנו.

ואני נחשתי בגביע הבסף אשר בידי לעור את עיניהם
ואמרתי בחרון אף, שקר שקר הדברו למשנה למלך כמוני, על
פי דתי מצרים יומת האיש אשר ישקר ויכזב באוני משנה למלך,
הלא נחשתי בגביעי וראיתי כי אחיכם זה לא נאבד מכם רק
מכור מכרתם אותו לישמעאלים בעד כסף נמאס, ומגודל קנאתכם
על איש ¹²³⁴⁵⁶⁷נאהבהו אביכם אותו יותר מאהבתו אתכם, השלכתם
אותו לבור מלא נחשים ועקרבים ערום כיום הולדו, ואת כתנתו
קרעתם בערמה וטבלתם אותה בדם עגל והראיתם אותה לאביכם
לאמר כי חיה מורפת אכלה בדרך את בנו היקר והאהוב לו
כמות. הגידו לי אם לא שגיתי בהנחש אשר נחשתי בגביעי.
ויענו אותי ויאמרו ברעדה ואימה גדולה, אמת דברת אדון

רם ונעלה, אין אנחנו שוים לדבר עם איש חוזה ורואה מרחוק
 כמוך, אמת כי מגדל הקנאה אשר בערה בקרבנו כאש מתלקחת
 סכרנוהו לישמעאלים, וגם יען אשר בקש לכבות אש אהבת
 אבינו לנו בחלומותיו ולדבות שוא אשר ספר יום יום לפני אבינו,
 אך חטאנו כולנו חטאנו בזאת אשר ¹²³⁴⁵⁶⁷החשכנו אור עיני אבינו
 בשערוריה זאת, צמנו שבועות שלמים ענינו את נפשנו עד מאד,
 רגלינו בצקו מהליכתנו בערים רבות לחפיש אחריו ולשלם בעדו
 כל רכושנו ולפדותו, אך מה נוכל עשות אם השטן לא יתנו למצוא
 אותו ואך לשוא בלינו כחנו עד כה לבקשהו, ונאמין כולנו כי בעוננו
 זה בא עלינו הרעב החזק הזה לענות אותנו ולמרר את חיינו עד מאד.
 ואמרתי להם, אבל מרגלים רעים אתם, כי בני אברהם
 העברי אשר יצא שמו הטוב בכל הארץ לא ילכו לבתי זונות, ואם
 מצאתם את אחיכם זה בבית זונה מה עשיתם לו אז.

ח"ח 1234567

ויאמרו, בכסף רב ובתחנונים חמים בקשנו אותה לתת אותו
 לנו, ואם לא שמעה לקול הפצרתנו, אז נאמר ולא נכחד כי הרגנו
 אותה והצלנו אותו מידה והלכנו בבשורה טובה לאבינו.

שקר תדברו, עניתי להם, הלא שכחתם כי אביכם יחשוב
 אחרי ראותו את כתנתו קרועה ומגואלה בדם כי כבר נאכל בשרו
 בפי חיה רעה, והלא תבאיטו את ריחכם בעיניו, כי הוא יספר
 לאביכם את כל המוצאות אותו על ידיכם ואת אכזריות לבכם,

ואינכם יראים מקללתו אשר יקלל אתכם על זאת, הלא תאמרו
 כי הוא איש אשר רוח אלהים בו.

טוב לנו למות מקללתו, ענו אותי, טוב לנו לרדת שאולה
 מלחיות ביגוננו הנמרץ על אשר מכרנו אח יקר ונעים בידי
 עריצים, ואיך תבאנה נשמתינו לעולם הנפשות אחרי מותנו אם
 לא יכולנו לתקן את החטא הגדול אשר עשינו, והלא רחל אמו
 לא התן לנו שמה מנוחה ותענה אותנו עד מאד על אשר מסרנו
 את פרי בטנה בידי עריצים אשר אולי אלצוהו להמיר את דתו
 דת העברים בדת אלילים כוזבים.

אז הטיתי ראשי אל השרים אשר ישבו עמדי ואמרתי להם,
 הלא תשמעו, אם לא שמעה הזונה לקולם אז הרגוה בלי משפט

ובלי שאל את פקירי, הלא זה אות כי מרצחים אתם שופכי דם כמרגלים אשר ישאו כלי קרב תחת בגדיהם להרוג את הבאים לתפשם, וגם מרשמי פניכם אני מכיר כי מרגלי חרש אתם ולהרוג את יושבי ארצנו באתם, גם שמעתי כי שנים מכם הרגו את כל אנשי שכם בעבור אחותכם, וזאת היא גם מגמתכם לעשות במצרים, אך ההצלחה תעמוד בכל עת לימיני לתפוש את שונאינו הבורים שוחות עמוקות לרגלי מלכותנו.

כלם בכו לפני עד מאד, נפלו על פניהם כמתים, ואמרו, חי אלהי העברים דגדול והנורא, חי אבינו הזקן, כי נקיים אנחנו ממחשבת מרגלים, ינחש כבוד מלכותו עוד פעם אולי יוכח לדעת כי בנים אנחנו וכל מגמת בואנו מצרימה הוא לקנות אוכל ולמצוא את אחינו האהוב.

ואמרתי אליהם, אך בזאת אוכח לדעת כי בנים אתם, שלחו מכם איש אחד אל אביכם להביא אלי את אחיכם הקטן. וכאשר מאנו לעשות בקישתי זאת קראתי אלי שבעים איש מגבורי המהוללים ויביאו אותם במשמר שלשת ימים, לבעבור לא יענישם אלהים עוד על עונם הגדול יען נענשו על ידי, וביום השלישי הוצאתים מהמשמר ואמרתי להם כי ישאירו אתי רק אחד מהם, וילכו ויביאו את הבר אשר אתן להם אליך אבי אהובי ובשובם יקחו אתם את בנימין אחי.

אך לא יכולתי להתאפק בהביטי על פני אחי השחורים מרעב ועוני, ובאתי החדרה ובכיתי בכי גדול מאד כי מאד נכמרו רחומי על צאצאיו אבי אהובי, ומהרתי לרחוץ במים חיים את פני לבל יכירו רשמי הדמעות ויצאתי שנית אליהם וצויתי לאסור את שמעון יען הוא חטא נגדי יותר מהם, אך הוא הדף מפניו את הגבורים אשר נגשו לאסרהו, וצויתי להביא חיש מהר לפני שבעים גבורי חיל וחרבות שנונות שלשות בידם, וכאשר ראו אחי את גבורתם נפל פחד גדול עליהם, וכאשר החזיקו בשמעון לאסרהו צעק עליהם כארי מורף עד נשמעה צעקתו הגדולה והמרה למרחוק וינוסו כל הגבורים מפניו ויתעלפו, וגם כל האנשים אשר עמדו אתי יראו מאד לנפשם וינוסו מבוהלים, אך אני יחד עם בני

מנשה הבכור נשארנו על מקומנו, ויחר אף בני על שמעון הממרה את פי ולא ישמע למצותי, ויגש אליו ויכהו באגרופו פעם אחת על ערפו ויפילהו ארצה ויאסור אותו ויביאהו בית הסוהר, ושארית אחי תמהו מאד על כח וגבורת בני.

ואחרי כן צויתי ואמרתי לפקידיו כי ימלא את כליהם ואמתחותיהם רב בר ^{ומזון} כאשר יוכלו לשאת ולתת לכל אחד את כספו בשקו, ויעשה כרצוני. ואמרתי לאחי עוד פעם, אם לא תמהרו להביא לפני את אחיכם הקטן כאשר דברתי אליכם אז מרה תהי אחריהם, אבל אם תביאוהו אלי אדע כי בני ישראל וישרים אתם והשיבותי לכם את אחיכם האסיר ואת ארצי תסחרו וטוב לכם כל הימים. כלם ענו אמן על דברי והשתחוּ לפני ברב כבוד כראוי למשנה למלך כמוני, וישא כל אחד את שכרו על חמורו ויצאו ללכת ארצה כנען אליך, וכאשר פתחו כל אחד את שקו במלון לתת מספוא לחמוריהם פחדו ויראו בראותם כי כספם מונח באמתחותיהם הוא כסף מחיר הבר אשר קנו ממני, ומרגל חרש אחד אשר הלך אצלם במצותי שמע, איך ספר כל אחד מהם את פליאתם זאת בדאבון נפשו, ולוי אמר כמתאונן על אלהי אברהם יצחק על אשר נתנם ביד מלכות מצרים להתעולל בהם, אך יהודה אמר להם, אבל האיש תלוי רק בנו ועוננו גדול הוא מאד כי בני אבות יקרים ואנשי אלהים זדו למכור את אחיהם הצדיק והישר ולא נכמרו רחמינו על צעקתו ובכיתו לפנינו ואיך יכמרו רחמי שדי עליכם. וראובן אמר להם בחמה וקצף גדול, הלא הזהרתי אתכם כי לא תחטאו בילד נעים כזה והאטמתם אוזנכם משמוע לי ועתה ידרוש אלהים את דמו הנקי ממנו, ואיך תתפלאו על העדר חסדי שדי אם הסכלתם עשות גבולה גדולה ואכזריה אשר לא תעשה גם בין חיות טורפות, אז התעורר בקרב כלם בבי גדול עד מאד ויכו בחזקה על חזיהם, וילינו במקום הזה עיפים ויגעו וישכימו בבוקר ויגהו את חמוריהם ויבואו אליך ארצה כנען. וישבו כלם אלי מצרימה עם בנימין אחי וקראתי את האגרת אשר כתבת אלי לאמר, "ממני עבדך השפל יעקב בן יצחק בן

אברהם העברי אל מלך אדיר ואביר צפנת פענח חכם ומושל
מצרים שלום אמת עד עולם. כאשר חזק הרעב גם בארץ כנען
נאלצתי לשלוח את בני מצרימה לקנות מעט תבואה להחיות את
נפשנו, כי האדם הישר אשר לא ילחום עם המות הוא כממית את
עצמו בידיו ועונו גדול מכל עונות הגדולים, וגם בני הקיפוני
בבכי תמרורים כי רעבים המה ואני זקן ועיני כהו ולא אראה כי
מרוב הדמעות אשר אשפוך יום יום על בני האהוב יוסף הצדיק
אשר נאבד ממני אבדתי גם את אור עיני, גם צויתי את בני
לבל יבואו מצרימה בשעו אחד כי אני מאמין בנוק ואסון הבא
מעין רעה, גם צויתי אותם באלה ושבועה קדושה כי יבקשו גם
שמה את בני יוסף אשר נאבד פתאום ממני ואת כהנתו מצאו
אחיו קרועה ומגואלה בדם, ובני אלה לא עברו על מצותי אלה,
והנה אתה נשיא אלהים הישבת אותם במרגלים את ארצך יען בא
כל אחד בשער אחר, הלא שמעה אזני עליך כי חכמתך גדולה
מאד ואיך לא הביר את פניהם לאנשים ישרים ותמימים, הלא אתה
פתרת בצדק את חלום מלכך וראית עתידות הרעב בטרם באו
ואיך לא תרע בחכמתך הרבה כי בני לא היו ולא יהיו מרגלים.
לכן אתה מישנה למלך אדיר וחזק שלחתי אליך את בנימין בני
אישר בו אנחם על אבדן יוסף בן מהמדי, ובשטף דמעות הנובעות
מאין הפוגות מארובות עיני הבהות אחלה את פניך אנשק כפות
רגליך כי אחרי תשים עיניך עליו תמהר להשיבו ביד אחיו כי
יבא אלי בשלום, הלא איש נבון ומלומד כמוך שמע את אשר
עשה אלהי העברים לפרעה כאשר לקח את שרה זקנתי
ואשר עשה לאבימלך מלך פלשתים בגללה, גם שמעת את אשר
השכיל זקני אברהם העברי לעשות לארבעה מלכי עולם אשר
באנשיו המעטים המיתם, גם שמעת את אשר עשו שני בני שמעון
ולוי לשמונת ערי האמורי בגלל דינה אחותם, לכן הואל נא להשיב
עד מהרה לידם את בנימין בני אישר ערבו לי בעדו ואל תביאם
להראות את גבורתם ואומץ כחם כי כבר יצא שמם בכל קצות
הארץ לגבורים היותר גדולים בכל העולם, ולבי בטוח כי לו
שפבתי שיח והתפללתי לאל שדי הרועה אותי מנעורי כי יקלקל

ויפר את מצותך להביא לפניך את בנימין בני און בטח שמע לי
והביא חלילה שואה עליך ועל אנשיך, אך את שלומך אני מבקש
לכן תבקש גם אתה את שלום יעקב בן יצחק בן אברהם העברי
אשר דבריהם הם יקרים במרום ולא ישובו דיקם, ואני אתפלל
למרום בערך כי תשב על כסאך בשלום ותפרח כחבצלת מעלה
מעלה לכבוד ולתפארת".

את אגרתך אבי אהובי קראתי בדמעות רבות מאד, מלבד
הדמעות הרבות אשר שפכתי בחדרי בראותי את בנימין אחי,
ומהרתי לטבות להם טבח כדת ולעשות מאכלים טובים, ויהי
בצהרים קראתי את כלם אלי וגם הוצאתי להם את שמעון, ולקחתי
בידי את הגביע ונחשתי לעיניהם ואמרתי, הגביע הראני כי ראובן
הבכור ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבלון הם בני אם אחת ותשבו
על השלחן זה אחר זה לפי שנותיכם, ואחריהם הושבתי את
הנותרים זה אחר זה כפי מספר שנותיהם, ואמרתי להם, הגביע
יראני כי לאחיכם הקטן הזה אין אח וגם לי אין אח לכן הוא יושב
יחד עמדי לאכול, ואחי בראותם זאת תמהו והתפלאו עד מאד
ויאכלו וישתו אתי ונתתי להם מתנות יקרות אך לבנימין נתתי
המתנה היותר יקרה, ויגדל חנו גם בעיני מנשה ואפרים בני ובעיני
אסנת אמם ויתנו גם הם לו מתנות רבות, וכאשר צויתי להושיב
להם גביעות יין לא אבו לשתות באמרם כי מיום אשר נעלמתי
ימעיניהם לא בא יין אל פיהם, ויכמרו רחמי עליהם והשבתי
אותם וישתו יין ברגשי קודש, ואחרי כן ישאלתי את בנימין אם יש
לו בנים ויאמר כי יש לו עשרה בנים הנקראים בלע בכר אשבל
גרא נעמן אחי ראש מפים חפים ארד, ואת כל השמות האלה
קרא יען כל אחד ירמוז עלי אשר נאבדתי ממנו, ומדי דברו אלי
את הדברים האלה החל לבכות מאד, ושאלתי אותו למה יבכה,
השיב לי ואמר, "מדי אזכור את יוסף אחי יכמרו עליו רחומי עד
מאד ונפשי כמעט תתמוגג מדוע נטרף איש יקר כמהו בפי חיה
רעה, מדוע לא בא מלאך והצילתו כאשר הציל את אביו פעמים
רבות מאסונות רבים, מדוע לא מהרה רחל אמי הישוכנת בגן
הנפישת להציל את בן מחמדה אשר נפשה היתה קשורה תמיד

בנפשו העדינה, יוסף, יוסף, חיה רעה אכלתהו, ואני שותה יין ואשכח אותך, הטאתי זאת לא תכופר באלפי קרבנות".

ובשמעי דבריו אלה מהרתי לבוא אל חדרי ושפכתי גם אני דמעות כמים ולולא מהרתי לקרוא אלי את הרופא נפלתי על הארץ באין אונים, רחצתי את לחיי במים חיים ושבתתי אל אחי באומץ לב והבאתי בידי את כלי משטר הכוכבים אשר לי, ושאלתי את בנימין אם יודע בו, ויענני כי אתה אבי יקירי למדת אורי על הכלי הזה לדעת עתידות העתים, אז אמרתי לו, הבט וראה בחמתך על הכלי הזה והגד אם אחיך יוסף עודנו חי ואיה הוא. ויבט בנימין בכשרון נפלא על הכלי ההוא והשכיל לחלק את מצרים לארבעה חלקים שונים והראה לו הכלי ההוא כי יוסף אחיו יושב אצלו על השלחן, ויאמר אחי כי אין להשען על הכלי הזה המראה תהפוכות ומתעה רבים בדרכים לא ישרות, אז אמרתי באזניו כי אגלה לו סוד גדול וישבע לי כי לא יגלהו לכל אדם, ואמרתי לו בלשון עבר, אני יוסף אחיך, אך אל תגלה זאת לאחד מאחיך, כי נאלץ אנכי לנסותם עוד בנסיונות אחדים, כאשר תלך אתם עם הבר באם הדרך אצוה את פקידיו להשיבכם אלי ואקח דק אותך מאתם לי למשמרת, והיה בראותי כי יחרפו נפשם בערך אז אדע כי נחמו על הנבלה אשר עשו לי ואגיד להם מי אני, ואם לא יחרפו נפשם להצילך מידי ויעזבוך, אז אוכח לדעת כי לא יאהבו את צאצאי רחל אמנו ואשיב להם נקם אל חיקם. בנימין בא אתי אל חדרי ויבך בשמחה גדולה מאד וינשק אותי פעמים אין מספר, ואספר לו כי אל שדי נראה אלי בחלומי וצוה עלי לבל אגלה את אבי ואת אחי כי הנני נמצא במצרים ויראתי לעבור על מצות אלהי העברים.

נתתי אות לבנימין כי יעזוב את חדרי וילך אל אחיו וכן עשה, אז צויתי את סוכן האוצר כי ימלא את כליהם בר לרוב וישים כסף מחירם בשקיהם ולטמון בשק בנימין את גביעי היקר, וכאשר אמרתי כן נעשה על ידי הפקידים, ויהי ביום המחרת נשאו אחי את שברם על חמוריהם ויסעו וילכו ארצה כנען, ויהי בהיותם באם הדרך רדפו אנשי ביתי אחריהם וישיגום, ויאמר

פקיד אחד אליהם למה גנבתם את גביע אדוני, ויקצפו מאד ויאמרו, האיש אשר ימצא בידו גביע אדונך יומת ואנחנו נהיה עבדי עולם לאדונך, וימהרו ויפתחו את שקיהם והנה נמצא גביעי בשק בנימין, רעדה אחותם וקרעו את שמלותיהם בכבי תמרורים וישבו העירה, גם הבו בכל הדרך את בנימין עד שפך דם, וכה עמדו לפני נפעמים ונדהמים, ואמרתי להם למה גנבתם את גביעי אשר אנחש בו ולמה שלמתם לי רעה תחת טובה, אולי בקשתם גם אתם לנחש בו ולדעת את המקום אשר אחיכם הנאבד נמצא שמה, ויאמר יהודה מה נצטרק לפניך נשיא אלהים מעודנו לא היינו ולא נהיה גנבים, רק אלהי העברים מצא עון עבדיך ^לאל אשר מכרנו את עצמנו ובשרנו לעבד עולם, אז מהרתי ואחותי ביד בנימין והבאתיו אלי החדרה וסגרתי הדלת אחרינו, ושלחתי אליהם לאמר לכו אל אביכם, ואחיכם הקטן אשר בידו נמצא הגביע יהיה לי עבד.

אך הדברים האלה ירדו כחצים שנונים בלב יהודה ויקם שלביא וישבור את הדלת ויבא אלי עם אחי כלם בחמה וקצף נורא עדי נבהלתי מפניהם, ויהודה הרים עלי קול חזק מאד, וידבר קשות, אל יחר אף אדוני על עבדו המבקש לדבר אמת באזניו, אז נתתי לו הרשיון לדבר, ויאמר, בתהלה באנו לפני אדוני לקנות תבואה ושמת עלינו עלילה כי מרגלים אנחנו ותכביד אכפך עלינו עדי הבאנו לפניך את אחינו הצעיר והשארנו את אבינו הזקן והעור בדרך הביתו, ועתה תהתל בנו ותרעיל את רעיונינו במקרים אשר לא עלו מעודנו על לבנו הנשבר, לכן נחלה את פניך לרחם עלינו ומה גם על אבינו הזקן והחלש עד מאד ושלח אתהנני את בנימין אחינו, גם תחוס על נפשך ועל אנשי מצרים עבדיך, הלא ידעת את אשר עשינו לעיר שבם ולשבעת ערי האמון בעבור דינה אחותנו, ויש לך לדעת מה נעשה להציל את בנימין אחינו, דם כמים נשפוך פה בביתך, חומותיך הגבוהות נפיל כרגע, וגם אלהי העברים אשר הציל את שרה זקנתנו מבית פרעה וינגע אותו ואת כל אנשי ביתו בנגעים נוראים, אשר המצרים מספרים

עד היום הזה הנפלאות האלה, הוא יציל ממך את בנימין אחינו
 יושלם לך על העלילות הכוזבות אשר תשפל עלינו חנם, אלהי
 העברים הגדול והנורא הוא יזכור את הברית אשר כרת עם
 אברהם אוהבו ויסר את כל מבאיבי בשר צאצאיו כמוך, לכן
 אדוני שמעני הטה אוזן קשבת לבקשתי ושלח אתנו את אחינו אשר
 נפשנו ונפש אביו קשורות בנפשו, מהר ועשה את בקשתי במהרה
 גוציא את חרבותינו עליך.

אם אמנם כי יראתי מפני זעמו וקצפו בידעי כי הוא כארית
 שורף בעת יחרה אפו בו, אך חזקתי את כחי ואמרתי לו, גם אני
 גבור ואמיץ כח כמוך ואולי יותר ממך, החרב אשר תוציא מגדנת
 אצוה עד מהרה להניח אותה על צוארך וצוארי אחיך כלם,
 ויען יהודה ויאמר, אם אפתח שפתי פי עליך אבלע אותך
 ואוריד אותך מכסא מלכותך, ובעבורך יכחדו שרים רבים מן
 הארץ.

ואמרתי לו, אם תפתח פיך אצוה למלאהו באבנים רבות
 המונחות פה לפניך, סגור את פיך עז מצח כי מרה תהי אחריתך.
 רוח אחרת לבשה את יהודה וידבר רכות, לא ללחום ולא
 להכלים פני חכם כמוך באנו מצרימה, חלילה, תנה לנו את אחינו
 הקטן ולא נוסיף ראות פניך.

ועניתני לו, חי פרעה מלכי גם אם תביאו עלי כל מלכי כנען
 למלחמה גם אז לא אשיב לכם את אחיכם, לכו אל אביכם הוא
 יהיה לי עבד כי גנב הגביע מבית המלך.

ויען יהודה, חי ראשנו כי אתה צוית לתת את גביעך
 באמתחת אחינו, חלילה לזרע אברהם איש אלהים חלילה לדם
 יעקב אבינו אשר מלאכי אלהים שומרים אותו תמיד כי יגנוב גביע
 נשף, איך לא תבוש לבלות עתותיך היקרות עם עניים ואביונים
 כמונו המתמוגגים ברעב, מה יאמרו מלכי הארץ בשמעם עליך זאת.
 קחו לכם גם את גביעי ולכו אל אביכם ואת אחיכם תשאירו
 אתי כי גנב הוא וחוק מצרים הוא למכור את הגנב לעבד עולם.
 מה לנו ולגביעך, ענה יהודה, גם אם תהן לנו מלא בית

זהב ואבנים טובות לא נעזוב בדרך את אחינו, נכונים אנחנו גפ' למות ולתת נפשנו בופר נפשו.

ידעתי כי הכסף יקר בעיניכם יותר מנפש אחיכם, כי בעד עשרים כסף מכרתם את אחיכם יוסף לישמעאלים ותמדרו את חיי אביכם הזקן עדי עורו עיניו מבכי.

מה נאמר לאבינו, ענה יהודה, הלא בראותו כי אין בנימין אתנו ימות כרגע, כי אנחנו ערבנו לו בעדו כי נשיב אותו אליו. אמרתי לו, הגידו לאביכם כי החבל הלך אחר הדלי, ויאמר יהודה, איך לא יבוש מלך גדול כמוך לדבר כדברים האלה ולחרוץ משפט שקר, למה תשחיר את פנינו חנם, השב לנו את אחינו.

ואמרתי לו, משפטי משפט אמת, רק משפטך משפט שקר כי מכרת את אחיך למדינים בעד עשרים כסף, ולא גלה אחד מכם את אזני אביכם הזקן ותכחשו לו לאמר כי חיה רעה אכלה בשר בנו אהובו גם קרעתם את כתנתו ומבלתם אותה בדם לרמות את צור מחצבתכם כי יאמין בדאבון נפש כי נטרף יוסף בפי ארי או זאב, ועתה תחוס על אביך.

ויען יהודה ויצעק כארי שואג ביער, איש שכס בוערת עתה בקרבי, הן ליאת אחי, ואם לא, אשרוף אותך ואת ביתך באש וחרוני. ועניתי אותו, המר כלתך אשר הרגה את בניך היא תוכל לכבות את אש שכס הבוערת חנם בקרבך.

ויאמר יהודה ויבעט עלי ברגל, אם אמרוט שיערה אחת מראשי תאדם כל אדמת מצרים בדמה.

ואמרתי לו, כן דרככם לעשות כאשר מבלתם גם כתונת אחיכם בדם לרמות את אביכם החלש כי יאמין על חיה רעה אשר אכלה וטרפה אותו.

באש בערה חמת יהודה עלי וירם אבן גדולה וישליכה השמימה, ואחרי כן לקח אבן ישניה ויהי לעפר בכפו.

אז קראתי אלי את מנשה בני ויקח גם הוא אבן גדולה ויטחן אותה באצבעותיו, ואמרתי, ראו כי לא לכם לבדכם הכח והגבורה כי גם לאנשי מצרים גבורים כמוכם, לכן לא תבעיתו אותי בכחכם הגדול.

ויאמר יהודה, שלח אתנו את אחינו ולמה תשפוך דמי המצרים חנם, הלא לא נעזוב את ביתך אם לא יהיה אחינו הקטן אתנו.

ואמרתי לו, לכו אל אביכם ואמרו אליו כי חיה רעה אכלה גם את בנימין כאשר אמרתם על אחיכם הראשון, ואם תאבו אתן לבם את כתנתו ותקרעו גם אותה ותטבלוה בדם עז או כבש ותאמרו לאביכם כי נטרף בפי אחת החיות הטורפות.

ויאמר יהודה אל נפתלי בלשון עבר לך בחפזון גדול וספור מהרה את כל רחובות העיר כי יהודה חשב עלי כי מצרי אנכי ולא אבין השפה העבריה, אך נפתלי לא שמע לעצתו באמרו, כי טוב לו לעלות ההרה ולכסות את כל בתי העיר באבנים גדולות.

אז יראהי מפניהם מאד פן יחייבו את ארצי, אז לחשתי באוני מנישה כי ימחר ויאסוף אלי את כל גבורי מצרים חמושים בכלי קרב, וילך מנשה לעשות מצותי, ונפתלי הלך לעשות מצות יהודה ויסנה את כל רחובות העיר, וישב אל יהודה ויגר לו מספרם, וידבר יהודה אליהם עברית ויאמר, שלפו חרב ונהגפו על המצרים ונשפוך את דמם במים, ויהי כאשר שלפו את חרבותיהם והנה באו נגדם כל הגבורים בכלי קרב חרבות ורמחים ואבני קלע ובצעקות גוראות ומבהילות און השומע, ויקיפו את אחי מכל עבר ופנה. וישלף יהודה את חרבו השנונה ויזעק זעקה גוראת ואיומה עד מאד ויכה בחרבו את כל הקרב אליו ואחריו עשו גם יתר אחי

במהו, עדי נפל פחדם על המצרים וימותו הרבה מהם והנשארים נסו על נפשם, אך יהודה רדף אחריהם עם אחי עד בית פרעה, וישב שנית אלי בקול נורא כקול ארי ביער ונשמע בכל ארץ מצרים בקול רעם בעבים, וגם פרעה נבהל מפני קול זה בשבתו על כסאו, ונשים רבות המליטו ילדיהן בלא עת, והנה ציר פרעה אליו נבהל ונפעם לשאול מה היא הצעקה הגדולה הזאת, וספרתי לו כל הדבר, וכשמוע פרעה זאת שלח אלי לאמר, הן להם את אחיהם הגנב וילכו להם לארצם, וכשמעי מצות מלכי אמרתי כי הגיעה העת להתודע אל אחי.

והנה מנשה בני נגש אל יהודה וישם אגרופו על כתפו

וישכך חמת יהודה, ואז דברתי אליו רבות לאמר, הגד לי למח
הלחם אתה יותר מכל אחיך, מדוע לא ידבר ראובן בכורכם
אתי קשות כמוך.

ויען יהודה ויאמר, הלא אמרתי לך כי אני ערבותי לאבי
להביא לפניו את בנימין בן אהובו ואם אעבור על שבועתי אז
לא יהיה לי חלק בעולם הנפשות, לכן עשה נא עמדי חסד ותז
לנו את אחינו הקטן ואני אהיה לך במקומו עבד עולם, ארחוק
בפות רגליך ואשרת אותך בלב נאמן, וכי תבקש לנקום ולשלם
דעה לכל מלך אשר ימרוד בך, אז תשלח אליו אותי ותראה כי
לא אשאיר ממנו ומאנשי מלכותו עד אחד, האם לא ידעת כי
אברהם זקני עם אליעזר עבדו הכו שניהם את כל מלכי עולם
ואלפי צבאותיהם בלילה אחד, ואנחנו בני יעקב נכדו ירשנו את
גבורתו והיא בידינו עד היום הזה.

ואמרתי להם, טוב דברת ואמת בפיו גבור חיל, אך אם
תביא לפני את אחיכם הנאבד אז אתן לכם את אחיכם בן אמו,
כי מאד כלתה נפשי לראות את יפיו ולשמוע מפיו את חכמתו.

ויוסף יהודה לקצוף עלי ועיניו נגרו דמעות אדומות כדם
ויאמר אל אחיו בלשון עברית, האיש הזה יבקש כי נהרג אותו
ואת כל אנשיו. אך שמעון פתח את פיו ויאמר, הלא אמרנו לך
כי מעת נאבד מאתנו לא ידענו מקומו, ולו ידענו איה הוא אז
לקחנוהו משם בחרב ודם, כי נכונים אנחנו בכל עת לחרף נפשנו
בעדו ולתקן את המעות אשר עשינו לו.

ואמרתי להם, הלא תאמרו כי אחיכם נאבד מאהבם ולא תדעו
מקומו, ואם אעמיד את אחיכם לפניכם פה תתנוהו לי תחת בנימין.
אחי הביטו איש אל רעהו בתמהון גדול, ויהודה שחק ויאמר
כמתעתע, טוב הדבר! אם יוכל אדוני להעמיד את יוסף אחינו
פה לפנינו אז גם אנחנו גם אבינו הזקן נהיה עבדים נאמנים לך,
אך צחוק העשה לנו בדברך אלה.

אז פתחתי את פי וקראתי בקול רועד, יוסף בן יעקב, יוסף
נכד יצחק בן אברהם העברי, בוא והתיצב פה לפני אחיך שונאיך
חנם אשר השליכו אותך ערום כיום הולוך בכור נחשים ועקרבים,
ואחרי כן מכרוך בעד עשרים כסף ביד אנשים פראים, בוא אלינו
יוסף והראה את כבוד גדלך ותפארתך לעיניהם ויבושו ויכלמו על
הגבלה והשעורוריה אשר זרו לעשות לך.

אחי חכו בכליון עינים והביטו לכל עבר ופנה על ביאתי,
 אחרי רגעים אחדים קראתי שנית באזניהם בלשון עברית בקול
 יול ומרעיד לבות השומעים, אני יוסף אחיכם אשר מכרתם
 יתי ביד סוחר אדם, אני אני הוא אחיכם אשר השלכתם אותי
 יום בבור מות, אך אל העצבו כי לטובתי ולטובת משפחתי
 ל עמי מכרתם אותי מצרימה ומבית האסורים יצאתי למשול
 היות עליון על כל השרים אשר למלך מצרים.
 וכאשר שמעו אחי כי אני הוא אחיהם אשר מכרוהו ויענוהו
 בור נחשים ועקרבים, החלו כלם להכות באגרופם פעמים רבות
 ל חזיהם ויאמרו בשטף דמעות ובכי גדול מאד, חסאנו כולנו
 לאלהים ולך, לשוננו קצרה מהגיד את גודל עוננו זה, לו נפתח
 כל דלתות התפתה וכל שדי השחת כלם המטירו עלינו מבלי
 תלאות וגשם צרות שונות ונוראות, גם אז החרשנו וקבלנו או
 באהבה לכפר עוננו הגדול והנורא נגדך איש אלהים, וגם אז
 הפתח דלתי פוך ותאמר באלה ובשבועה כי תמחול לנו את אשר
 עוינו ופישענו לך, גם אז לא נמצא מרגוע למחשבותינו הסוערות
 והרועדות על הסכלות הגדולה ועל האולת הנוראה אשר הסין
 היטין אותנו בני אברהם בחיר אלהים לעשות לאחינו היקר עצמו
 ובשרנו, ונתנו רישון להשטן הארור הזה כי יאמין את אזניו
 כפתנים חרשים, לבל נשמע צעקהך לבל נאזין תחנוךך לבל נקשי
 בביתך אשר הדבית לחנן ולבקש לפנינו, נשקת את כפות רגלינו
 לקקת בהונות ידינו, כי נשיבך אל אביך הזקן אשר רק בך ובהוד
 פוך השתעשע, יוסף אחינו, הלא מושל גדול ונערץ אתה עתה
 במצרים, צוה לפקידך כי יכרתו בחרב מרוטה או בתער מלוטש
 את אזנינו הערלות האלה אשר לא שמעו תחנוךך, צוה לאנשיך
 לברות בשכין חד את הלשון אשר אמרה להשליך אותך אל בור
 מות, צוה להמרים למשמעתך לקצץ עד מהרה את הידים
 אשר לקחו בסף מחירך מהישמעאלים, צדיק אתה אם ירשה לך
 לבך הטוב לדבר עוד עם אחים בוגדים ואכזרים כמונו, חסיד ותמים
 הנך אם לא הרגתנו בטרם נודעת לנו, צוה לברות את עורקינו
 שכול את כתנותינו בדמנו כאשר טבלנו את כתנהך בדם איל להכאיב
 זה את בשר אבינו בחיר אלהים, או מכור אותנו לעבדי עולם ביד

אנשים חטאים ורעים כאשר מכרנו אותך, וכל איש מאתנו לא ימרה את
פיו, בידענו כי לך הצדק ולך המשפט לענותנו וליסרנו מאין הפונות.
נטפי דמע נגרו מעיני וירטיבו את לחיי הקרים בשמע
דברים אלה מפי אחי ואמרת, אל נא אחי, אני מוחל את עונכם
וחטאתכם תכופר, בידעי כי מאת אדון כל הארץ היתה זאת
להביאני מצרימה, ולהיות לכם למחיה בשנות הרעב אלה, בעינים
בהירות צפיתי עליכם בעת סכרתם אותי, וראיתי כי המלאכים
הרעים שולטים אז עליכם ולא יכולתם ללחום ולערוך קרב עמכם.
יען אדון כל הארץ גזר זאת עלי וחש עתידות לו.

ובניסין אחי בשמעו את דברי אלה חבקני באהבה ונפל על
צידי ויבך מרה, ואחריו נפלו גם אחי עלי ויבכו בכי גדול עד
למאד וכמעט נמסו לבותיהם כדונג, וראובן כרע על רגליו ויאמר
ברגשי קורש בעינים נשואות למרום:

הודות לאלהי העברים הודות לאדון כל הארץ כי הפך
מספדנו ליום טוב והאיר את עינינו החשכות באור פני אחינו יוסף
אשר נשא חן בעיני מלך ושרים לבנותו בשם צפנת פענח להושיבהו
על כסא מלכות ודהמשילה על מדינה גדולה ונשאה, מרחוק
נגשק את שם שדי כי סכך באברתו על אחינו אשר ישרה פעמים
רבות עם המות ויוכל לו, תודות למרום על אשר המציא לידינו
בן פורה אשר בהוד צלמו ויפה מראהו יחיה נפש אבינו הוֹגֵן
המתאבלת זה כמה עליו, כל אחד מאתנו יקריב קרבן לאלהי
השמים והארץ על החסד אשר עשה אתנו היום.

והקול נשמע בבית המלכות כי באו אחי מצרימה לשבור
אוכל, אז נהרו אלי שרים רבים ונכבדים עם המון אנשי חיל
לראות את הגבורים האלה, ויריעו וינגנו לפניהם בכלי שיר שונים,
וכה הובילו השרים אותי ואותם לפני פרעה, ומהרתי להחליף
שטלותיהם הישנות בשמלות חדשות ונהדרות, וכאשר נשא פרעה
את עיניו על יפי תארם והוד פניהם שמח לבו עד מאד ויברכם,
וגם שאל אותם שאלות שונות בכל הבמה ומדע והם השכילו
להשיב לו תשובות מחוכמות עד מאד, אז צוה המלך להביא

מצרימה איהך אבי יקירי ואהובי ונתתי זה עתה לאחי עשתי עשרה מרכבות המלך וגם את המרכבה אשר ישבתי בה ביום המליכו אותי על מצרים, ובתוך המרכבה היא תשב אתה אבי אהובי בגסעך אלי, גם שלחתי להלביש את נשי אחי שמלות יקרות עד מאד, ונתתי להם הרבה כסף וזהב, ולכל אחד מאחי נתתי עשרה פקידים לשרתו בכל הדרך ולהביא את כל משפחתי אלי מצרימה, ולך אבי אהובי שלחתי עשרה חמורים נושאים מכל טוב מצרים, ועשר אתונות נושאות מעדני מלך להיות לך צרה לדרך, וגם בעד דינה אחותי שלחתי שמלות זהב וכסף עם כפתורים משובצים באבנים יקרות. ואתה אבי אהובי אל תתמהמה ותבא אלי עד מהרה, כי מאד כלתה נפש יוסף בנך לראותך, ולהחיות את נפשך הנהלאה **בגין** ל תוגתך עלי, ועוד הכעם אחלה את פניך כי לא תיסר מאומה את אחד מבניך היקרים על אשר מברוני והכאיבו את נפשי ביסורים **שונים ונדאים. ובמצרים-המצא גופתך מנוחה בצלי, וגם נפשך באוצר המפרים אשר בבית המלכות וכיניהם תמצא מפרים אשר אברהם וקנך כתבם ושלחם בכל קצות מצרים, להוכיח לעובדי אלילים כי רק אלהים אחד בארץ, ואך לשוא יהבילו את חייהם באמונות כוזבות, וגם אני שולח לך ביד בנימין אחי את אגרת הזאת עם תמונתי ותמונת אסנת אשתי ושני בני היקרים צעשה ואפרים, וראה כי לא לשוא חלמתי כי השמש והירח ואחד עשר כוכבים משהחיים לי, והאיש אשר יתמרמר על הצרה הבאה לו ממרום גדול עונו מאד, יען מהצרה תצמיח טובה ומחשבת היגון האיר יפעת שמחה, והעתידות נעלמות מעיני האדם המעוננות בערפלי חושך.**

יוסף משנה למלך מצרים